

PHOENIX MAGAZINE

Τεύχος 6 – Μάρτιος 2023

ΜΕΓΑΛΗ
ΜΙΚΤΗ
ΣΤΟΑ
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΕΚΤΟΝΩΝ
ΕΛΛΑΔΟΣ

6

Μάρτιος 2023

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ανεσιότητα. Ο τεκτονισμός ως οδοδείκτης αφύπνισης & αυθεντικότητας

Η αναποτελεσματικότητα του σύγχρονου ανθρώπου

Το "μυστήριο της ζωής" μπορεί να λυθεί από την Επιστήμη;

Τζιορντάνο Μπρούνο. Ένας γνήσιος εκφραστής της ελεύθερης σκέψης

Το Εγρηγορός

Υπάρχει μια γυναίκα στην αρχή κάθε μεγαλουργήματος

Οι Θεές. Θηλυκές θεότητες στις θρησκείες της Ανατολής & της Αιγύπτου

Το Φως της Άνοιξης

Εαρινή Ισημερία, Η ισορροπία της Άνοιξης

Περί "εταιρειών" ο λόγος, μέχρι την ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας (1814)

Αναγέννηση, επίκεντρο & μέτρο ο Άνθρωπος

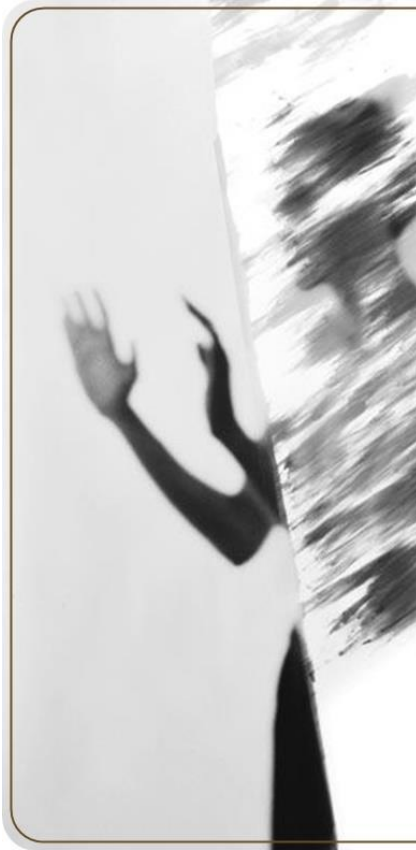
Θερινό Ηλιοστάσιο

Τα μαθηματικά στο θέατρο της Επιδαύρου

Ποίηση είναι... "Με τον καιρό μαθαίνει κανείς", Χόρχε Λουίς Μπόρχες

Ανεσιότητα,

Ο Τεκτονισμός ως οδοδείκτης αφύπνισης
& αυθεντικότητας

Η ανεσιότητα στην φιλοσοφία του Heidegger νοείται οντολογικά χαρακτηρίζοντας την ανθρώπινη ύπαρξη. Ο Heidegger την περιέγραψε ως θεμελιώδη πτυχή της ανθρώπινης ύπαρξης, που χαρακτηρίζεται από μια αίσθηση δυσaréσκειας ή δυσφορίας που μας ωθεί να αναζητήσουμε νέες εμπειρίες και προκλήσεις. Ως αν-έστια δηλαδή άστεγη τοποθετείται για να εκφράσει το γεγονός ότι δεν είναι σε θέση να βιώνει την αυτοπραγμάτωση. Ακόμη αποτελεί μια ιδιότητα σε μό-

νη σύνδεση με την ύπαρξη μας. Ως κομμάτι του όλου και ριγμένη μέσα στον κόσμο η ατομικότητα χάνει την ουσία της, απορροφάται μέσα στους πολλούς καταλήγοντας σε αναυθεντικότητα. Όταν παρατηρείται από τα άτομα εντοπίζεται ως μια αίσθηση δυσaréσκειας, δυσφορίας.

Η αγωνία, η ανησυχία που συνοδεύουν την αναυθεντικότητα της ύπαρξης μας προκαλούν μια αίσθηση περιέργειας και επιθυμίας να κατανοήσουμε τον κόσμο γύρω μας, να κατανοήσουμε εμάς μέσα σε αυτόν. Για τον Heidegger, η ανησυχία δεν αποτελεί μια αρνητική ιδιότητα, αλλά μάλλον μια κινητήρια δύναμη που μας ωθεί να αναπτυχθούμε και να εξελιχθούμε ως άτομα.

Πρακτικά βιώνουμε την ανεσισιότητα με πολλούς διαφορετικούς τρόπους. Μπορεί να εκδηλωθεί ως μια αίσθηση πλήξης ή μονοτονίας στην καθημερινή μας ζωή, ένα αίσθημα ότι δεν υπάρχει πλήρης κατανόηση για τον κόσμο, νιώθουμε άλλωστε να μην ανήκουμε πλήρως κάπου ή μια επιθυμία για αλλαγή και καινοτομία. Η ανησυχία μπορεί επίσης να οδηγηθεί σε μια αίσθηση δυσαρέσκειας με τις επικρατούσες συνθήκες ή στο αίσθημα ότι δεν έχουμε αξιοποιήσει πλήρως τις δυνατότητές μας. Με την κατανόηση της ανεσισιότητας, τον συλλογισμό πάνω στην ουσία της ύπαρξης και της μη ύπαρξης το άτομο φτάνει εγγύτερα στην αυτοπραγμάτωση.

Παρά την άβολη φύση της, η ανεσισιότητα μπορεί να θεωρηθεί ως πολύτιμο μέρος της διαδικασίας της αυτοπραγμάτωσης. Μας ωθεί να αναζητούμε νέες εμπειρίες και προκλήσεις που μας βοηθούν να αναπτυχθούμε και να εξελιχθούμε. Αγκαλιάζοντας και καλλιεργώ-

ντας αυτή την αίσθηση ανησυχίας, κατανοούμε τον εαυτό και τη θέση του στον κόσμο αξιώνοντας μια μεγαλύτερη οντολογική ολότητα (αίσθηση ολοκλήρωσης) και ουσιαστική νοηματοδότηση (νόημα στη ζωή μας). Ο Heidegger όριζε την τέχνη ως γέννημα και έλευση της αλήθειας. Ο τεκτονισμός, ως Βασιλική Τέχνη και ένα σύστημα που δίνει έμφαση στην αυτοβελτίωση και την προσωπική ανάπτυξη, αποτυπώνει στην ουσιαστική του ολότητα αυτόν τον ορισμό καθώς γεννά την αλήθεια στα άτομα που σε προ-μητική κατάσταση ήταν εν υπνώσει και το σύστημα του επιφέρει την έλευση της γεγονός που μεταμορφώνει την ζωή όπως βιώνεται υπό όρους αναυθεντικότητας και διεπόμενης από την συνεχόμενη κατάσταση ανεσισιότητας, σε μια πραγματικότητα του είναι, το οποίο φτάνει στην αυτοπραγμάτωση γνωρίζοντας και αναγνωρίζοντας την ουσία του, αγκαλιάζοντας την αλήθεια που επέρχεται μέσα από το βίωμα κατά τις

μυήσεις. Η έμφαση της αδελφότητας δηλ. στην αυτοεξέταση και την ενδοσκόπηση, μαζί με τη χρήση συμβολισμού και τελετουργίας, μπορεί να βοηθήσει τα άτομα να κατανοήσουν καλύτερα τα κίνητρα και τις επιθυμίες τους και να ακολουθήσουν μια πορεία προσωπικής ανάπτυξης και αυτοβελτίωσης.

Με αυτόν τον τρόπο, η εμπειρία της ανησυχίας μπορεί να θεωρηθεί ως πολύτιμο μέρος της διαδικασίας αυτοπραγμάτωσης, τόσο εντός όσο και εκτός του πλαισίου του Τεκτονισμού. Αγκαλιάζοντας τη φυσική μας περιέργεια και επιθυμία να κατανοήσουμε τον κόσμο γύρω μας και αναζητώντας ενεργά νέες εμπειρίες και προκλήσεις που μας βοηθούν να αναπτυχθούμε και να εξελιχθούμε ως άτομα, μπορούμε να κατανοήσουμε καλύτερα τον εαυτό μας και τη θέση μας στον κόσμο και τελικά να επιτύχουμε μια μεγαλύτερη αίσθηση ολοκλήρωσης και νόημα στη ζωή μας.

A.M. - N.X.

How one encounters
reality is a choice.

Martin Heidegger

66 www.aidelanos.com

Η αναποτελεσματικότητα του σύγχρονου ανθρώπου

Ο σύγχρονος κόσμος χαρακτηρίζεται από πρωτοφανείς τεχνολογικές εξελίξεις και τη δυνατότητα σύνδεσης με ανθρώπους από όλες τις γωνιές του πλανήτη. Ωστόσο, παρά αυτά τα προφανή πλεονεκτήματα, πολλοί άνθρωποι εξακολουθούν να αγωνίζονται για να επιτύχουν τους στόχους τους και να αισθάνονται ανικανοποίητοι στην προσωπική και επαγγελματική τους ζωή. Το φαινόμενο αυτό αναφέρεται συχνά ως η αναποτελεσματικότητα του σύγχρονου ανθρώπου.

Η αναποτελεσματικότητα του σύγχρονου ανθρώπου μπορεί να αποδοθεί σε διάφορους παράγοντες, όπως ο συντριπτικός όγκος των διαθέσιμων πληροφοριών, ο συνεχής βομβαρδισμός από περισπασμούς και η έλλειψη σαφούς αίσθησης του σκοπού. Πολλοί άνθρωποι αισθάνονται σαν να παίζουν διαρκώς το παιχνίδι του

προπονητή, αδυνατώντας να ακολουθήσουν τους ρυθμούς της σύγχρονης ζωής.

Ο Τεκτονισμός είναι μια αδελφότητα που υπάρχει εδώ και αιώνες και έχει συμβάλει καθοριστικά στο να βοηθηθούν τα άτομα να αναπτύξουν μια αίσθηση σκοπού, νοήματος και κατεύθυνσης στη ζωή τους. Οι βασικές αξίες της οργάνωσης, όπως η αδελφότητα, η ηθική και η φιλανθρωπία, αλλά και η έμφαση στην προσωπική ανάπτυξη και την αυτοβελτίωση, μπορούν να βοηθήσουν τα άτομα να περιηγηθούν στην πολυπλοκότητα της σύγχρονης ζωής και να γίνουν πιο αποδοτικά και αποτελεσματικά.

Όπως εξίσου βοηθητική είναι η παροχή μιας σαφούς αίσθησης του σκοπού και της κατεύθυνσης. Πολλοί άνθρωποι αισθάνονται ότι παρασύρονται στη σύγχρονη ζωή, χωρίς να είναι σίγουροι για τη θέση τους στον κόσμο και τον σκοπό

τους σε αυτόν. Ο Τεκτονισμός παρέχει ένα πλαίσιο για την προσωπική ανάπτυξη και εξέλιξη, με σαφείς σκοπούς και στόχους για τους οποίους τα μέλη μπορούν να εργαστούν. Δίνοντας στα μέλη μια αίσθηση κατεύθυνσης και σκοπού, ο Τεκτονισμός τα βοηθά να γίνουν πιο συγκεντρωμένα και παραγωγικά.

Τέλος, η αίσθηση της κοινότητας και του ανήκειν. Σε έναν κόσμο που είναι ολοένα και περισσότερο αποσυνδεδεμένος και κατακερματισμένος, ο Ελευθεροτεκτονισμός παρέχει ένα μέρος όπου οι άνθρωποι μπορούν να συναντηθούν για να μοιραστούν τις εμπειρίες τους, να υποστηρίξουν ο ένας τον άλλον και να εργαστούν για έναν κοινό στόχο. Αυτή η αίσθηση του ανήκειν μπορεί να αποτελέσει ισχυρό κίνητρο, βοηθώντας τα άτομα να γίνουν πιο αφοσιωμένα και παραγωγικά σε όλες τις πτυχές της ζωής τους.

M.B.

Το "μυστήριο της ζωής" μπορεί να λυθεί από την Επιστήμη;

Αν θα έπρεπε γρήγορα και απλά κάποιος να περιέγραφε την ανθρώπινη πραγματικότητα σήμερα, αλλά και πριν από περίπου 300.000 χρόνια από τότε που εμφανίστηκε ο άνθρωπος ως ξεχωριστό είδος, θα ήταν μια απλή επαναλαμβανόμενη καθημερινά ακολουθία: Αναπνέω, τρώω, εργάζομαι, διασκεδάζω (προαιρετικό), ξεκουράζομαι. Αυτό δημιουργεί ένα παράδοξο στο οποίο ίσως η επιστήμη μπορεί να απαντήσει ή ... υπάρχει ένα θεμελιώδες μυστήριο της ζωής!

Μπορεί άραγε η επιστήμη να εξηγήσει τη ζωή; Εάν αυτό που στοχεύουμε είναι οι διαδικασίες που λειτουργούν στη ζωή, τότε ναι. Η επιστήμη έχει ήδη αναπτύξει με επιτυχία την τεχνική της μείωσης για να δει τα δομικά στοιχεία της ζωής. Μείωση σημαίνει αναζήτηση επεξηγήσεων ή επιτυχημένων προγνωστικών περιγραφών ενός συστήματος εστιάζοντας στα μικρότερης κλίμακας συστατικά στοιχεία του.

Εάν ενδιαφέρεστε για ένα ανθρώπινο σώμα, τότε οι αναγωγές οδηγούν από όργανα σε κύτταρα, σε DNA, σε γονίδια, σε βιομόρια και ούτω καθεξής. Αυτή η προσέγγιση ήταν προφανώς εντυπωσιακά επιτυχημένη.

Όμως, όπως έλεγε και ο Σόρεν Κίρκεγκωρ, με την ιδιότητα του πρώτου υπαρξιστή φιλοσόφου: "Η ζωή δεν είναι ένα πρόβλημα που πρέπει να λυθεί, αλλά μια πραγματικότητα που πρέπει να βιωθεί".

Έτσι λοιπόν αυτή η προσέγγιση δεν ήταν αρκετή, καθώς το σύνορο φαίνεται τώρα να είναι η κατανόηση της ζωής ως ένα πολύπλοκο προσαρμοστικό σύστημα, που σημαίνει ένα σύστημα στο οποίο η οργάνωση και η αιτία εμφανίζονται σε πολλά επίπεδα. Δεν είναι μόνο τα ατομικά δομικά στοιχεία που έχουν σημασία. Οι επιρροές διαδίδονται πάνω-κάτω στην κλίμακα, με πολλαπλά συνδεδεμένα δίκτυα από τα γονίδια στο περιβάλλον και πίσω.

Αλλά το βαθύτερο ερώτημα παραμένει: θα εξαντλήσει αυτή η συνεχής διαδικασία επεξηγηματικής τελειοποίησης το παράξενο του να είσαι ζωντανός ή το μυστήριο της ζωής; Σε αυτή την περίπτωση, η απάντηση είναι μάλλον όχι.

Ο λόγος για αυτή τη θέση είναι επειδή υπάρχει μια βαθιά και (κυριολεκτικά) υπαρξιακή διαφορά μεταξύ μιας εξήγησης και της εμπειρίας. Ο άνθρωπος εφηύρε τη θαυμάσια διαδικασία που ονομάζεται επιστήμη για να κατανοήσει τα μοτίβα που βιώνει γύρω του. Το έκανε αυτό επειδή είναι από τη φύση του περι-

Η «εμπειρία» μπορεί να είναι ένας δύσκολος τόπος συζήτησης. Είναι τόσο κοινικό και τόσο προφανές που, για κάποιους, δεν μοιάζει καθόλου με τίποτα άλλο. Αλλά για πολλούς σε ολόκληρη την ύπαρξη, ήταν μια κεντρική ανησυχία. Για τις φιλοσοφίες της κλασικής Ινδίας και της Ασίας, ήταν πάντα το σημείο εκκίνησης.

εργο πλάσμα και επειδή επίσης ελπίζει να αποκτήσει κάποιο έλεγχο στον κόσμο γύρω του. Αλλά εδώ είναι το βασικό σημείο: η εμπειρία είναι πάντα κάτι περισσότερο από την εξήγηση. Η άμεση, αδιαμεσολάβητη ολότητα της εμπειρίας δεν μπορεί ποτέ να συσχετιστεί με μια εξήγηση. Γιατί; Γιατί η εμπειρία είναι η πηγή των εξηγήσεων.

Η επιστήμη χρησιμοποιεί έναν επιτυχημένο τρόπο εξήγησης του σύμπαντος, τον αναγωγισμό, αλλά αυτό δεν μπορεί να αντικαταστήσει την εμπειρία. Αυτό είναι μέρος του μυστηρίου της ζωής.

και ο Maurice Merleau-Ponty. Για όλους αυτούς τους στοχαστές και συγγραφείς, η εμπειρία δεν ήταν κάτι που θα μπορούσε να θεωρηθεί δεδομένο - ήταν το έδαφος από το οποίο έγιναν δυνατά όλα τα άλλα ερωτήματα.

Μερικές φορές έχει ονομαστεί «παρουσία». Μερικές φορές έχει ονομαστεί «αυτοφωτεινότητα». Ο Στίβεν Χόκινγκ μάλιστα το αναγνωρίζει όταν ρώτησε: «Τι βάζει τη φωτιά στις εξισώσεις;» Αυτή η φωτιά είναι εμπειρία. Είναι το ρήμα «να είσαι» και ο μόνος τρόπος ύπαρξης είναι μέσω της εμπειρίας.

Για τους φιλοσόφους στη Δύση, έκανε την πιο πρόσφατη επανεμφάνισή του ως θέμα στα έργα του Γουίλιαμ Τζέιμς και «φαινομενολόγων» όπως ο Edmund Husserl

Το βασικό σημείο εδώ είναι ότι η άμεση, βιωμένη εμπειρία δεν μπορεί να εξηγηθεί. Μπορώ να κάνω θεωρίες για την αντίληψη και τη γνώση. Μπορώ να κάνω πειράματα για να δοκιμάσω αυτές τις θεωρίες. Μπορώ να περιγράψω με κάθε λεπτομέρεια τι έκανε κάθε νευρικό κύτταρο στον εγκέφαλό ενός συγκεκριμένου ανθρώπου σε κάθε νανο-δευτερόλεπτο, αλλά δεν θα ήταν εμπειρία. Δεν θα ήταν τίποτα άλλο από μια λίστα λέξεων και αριθμών. Η πραγματική και άμεση εμπειρία από τον κόσμο - της τάρτας γεύσης ενός μήλου ή του να κοιτάς στα μάτια κάποιου που αγαπάς - θα ξεχείλιζε πάντα τη λίστα. Πάντα θα υπήρχαν περισσότερα.

Αυτό συμβαίνει επειδή οι εξηγήσεις παίρνουν πάντα κάποια συγκεκριμένη πτυχή της βιωμένης εμπειρίας και τη διαχωρίζουν. Η εξήγηση είναι σαν το πρώτο πλάνο. Αλλά η εμπειρία είναι πέρα από το προσκήνιο και το υπόβαθρο. Είναι ένας αχώριστος ολισμός, μια ολότητα που δεν ψεκάζεται. Δεν είναι κάτι που το σκέφτεσαι στο μυαλό σου. Είναι αυτό που ζεις ως σώμα ενσωματωμένο στο περιβάλλον. Έτσι αποκαλύπτεται κάθε στιγμή της παράξενης, όμορφης, θλιβερής, τραγικής και εντελώς εκπληκτικής ζωής μας στιγμή προς στιγμή. Οι εξηγήσεις μπορεί να βοηθήσουν σε συγκεκριμένες περιστάσεις, αλλά δεν μπορούν ποτέ να εξαντλήσουν αυτή τη συνεχιζόμενη αποκάλυψη που είναι το μυστήριο της ζωής!

M.B.

Τζιορντάνο Μπρούνο

Ένας γνήσιος
εκφραστής
της ελεύθερης
σκέψης

να θεωρηθούν ότι προέρχονται από τη Βίβλο και τους Πρώτους Πατέρες, τους κλασσικούς Έλληνες στοχαστές κυρίως τον Πλάτωνα και τον Αριστοτέλη, τους Νεοπλατωνικούς του 3ου και 4ου αι. μ.Χ. και τους Άραβες και εβραίους φιλόσοφους από τον 10ο ως τον 12ο αι.

Η ρευστή εικόνα του παντός

Το πνευματικό σύμπαν του Μπρούνο ήταν τεράστιο. Η κοσμολογία του, η μεταφυσική του, η ποιητική του, η σχέση ανάμεσα στη γνώση και στην άγνοια, ο μεταμορφωτικός χαρακτήρας της εικόνας στη γλώσσα (και αντιστρόφως), η έκφραση, τα διδάγματα της αρχαιότητας, η λειτουργία και η αξία των μύθων, η ιδιότυπη θεολογία του, το νόημα του κόσμου συνθέτουν ένα άπειρο διάστημα, δηλαδή τη ρευστή εικόνα του παντός. Όλα τα παραπάνω τα υποστήριζε με παραδείγματα και κατά

Giordano Bruno

Ο Giordano Bruno ήταν φιλόσοφος και μαθηματικός. Το έργο του επηρεάστηκε άμεσα από τα έργα του Πυθαγόρα και των Νεοπλατωνικών και υπήρξε γνήσιος εκφραστής της ελεύθερης σκέψης της Ερμητικής παράδοσης, όπως αυτή παραδόθηκε στην Δύση της Αναγέννησης από τον Marsilio Ficino και τον Pico della Mirandola.

Οι θεωρίες του επηρέασαν την επιστημονική, αστρονομική και φιλοσοφική σκέψη της Ευρώπης κατά τον 17ο και 18ο αιώνα. Όσον αφορά τις κοσμολογικές θεωρήσεις του Μπρούνο, αυτές αποτέ-

λεσαν προδρομικές απόψεις μερικών θεμελιακών πλευρών των πλέον σύγχρονων κοσμολογικών αντιλήψεων για το σύμπαν.

Ο Μπρούνο μπορεί να θεωρηθεί σαν ο τελευταίος μεγάλος μεσαιωνικός φιλόσοφος και ο πρώτος μεγάλος σύγχρονος. Βρίσκεται

μπροστά και στους δύο δρόμους και -στα προβλήματα που προσπαθεί να επιλύσει- συνοψίζει ολόκληρη την μεσαιωνική φιλοσοφία. Για να καταλάβουμε το έργο του πρέπει να έχουμε κάποια ιδέα για το τι αυτή η φιλοσοφία προσπάθησε και πέτυχε. Συνοπτικά τα στοιχεία της μπορούν πρόχειρα

κανόνα τα συνόδευε με σχεδιαγράμματα. Εκπλήσσεται κανείς με το πώς την κοσμολογία και τη μεταφυσική του την εξηγούσε με συμβολισμούς και ομαδοποιήσεις. Ή με το πώς μεταστοιχείωνε για το δικό του σύστημα τη φιλοσοφία των νεοπλατωνιστών και τη διδασκαλία του Ερμή του Τρισμέγιστου. Τα παραδείγματα δεν έχουν αρχή και τέλος.

Μια τέτοια ελεύθερη φυσιογνωμία ήταν αδύνατον να μην προκαλέσει την μήνιν της Καθολικής Εκκλησίας. Ο Μπρούνο αρνιόταν τη Θεία Φύση του Χριστού και την παρθενία της Παναγίας. Αντίθετα με το κυρίαρχο δόγμα της εποχής του ότι το σύστημά μας είναι γεωκεντρικό, εκείνος υποστήριζε πως είναι ηλιοκεντρικό και πως κάθε μακρινό άστρο που βλέπουμε έχει τη δική του ζωή και τους δικούς του πλανήτες που περιφέρονται γύρω του. Και ακόμη χειρότερο: πως το ίδιο το σύμπαν δεν έχει κέντρο. Αυτά, ανάμεσα σε πολλά άλλα, ήταν τα αιτία που η Ιερά Εξέταση έστειλε τον Μπρούνο στην πυρά, αφού πρώτα τον κράτησε φυλακισμένο επί επτά και πλέον χρόνια. Από κάτω βέβαια υπέβασκε και κάτι άλλο: ότι αποκάλυψε τα μυστικά των δομινικανών νεοπλατωνιστών μοναχών επί τη βάση των οποίων ερμήνευαν τον ζωδιακό κύκλο.

Η σημασία της όρασης

Το σύστημα του Μπρούνο είναι περίπλοκο αλλά ο Όρντινε το «ξεκλειδώνει» με εξαιρετικό τρόπο, αναλύοντας τη σημασία που έδινε αυτή η μεγάλη μορφή στην

όραση: ότι ο δημιουργός, είτε ποιητής είτε φιλόσοφος είτε ζωγράφος, αποκτά γνώση μέσω της όρασης: ότι αυτοί μέσα στην κυκλική διαδρομή τους στο σύμπαν αρχίζουν να βλέπουν με τα μάτια του νου και να αντιλαμβάνονται την υλική δομή των πραγμάτων: ότι από τον κόσμο των πλατωνικών σκιών μεταβαίνουμε στις εικόνες του κόσμου. Η ίδια η γνώση είναι ανέφικτη αν παραβλέψει κανείς τις εικόνες. Και τότε μπορούμε να δούμε τη θέση μας στη γη και κατά συνέπεια τη θέση μας στον ουρανό. Ήταν μια εξαιρετικά ανατρεπτική κοσμολογία που ερχόταν σε ολοφάνερη διάσταση με την Καθολική Εκκλησία. Και σαν να μην έφθανε αυτό, ο Μπρούνο πίστευε στη μετενσάρκωση, γιατί ο κόσμος δεν ήταν παρά άθροισμα ύλης και πνεύματος. Επομένως, ό,τι προέχει είναι η ένωση του Ενός με το σύμπαν, που για να πραγματοποιηθεί απαιτείται ένας μεσολαβητής: εν προκειμένω η φύση. Γι' αυτό και η πολλαπλότητα και η ενότητα είναι αδιαχώριστες.

Βιογραφία

Ο Τζορντάνο Μπρούνο (Giordano Bruno, 3 Φεβρουαρίου 1548 - 17 Φεβρουαρίου 1600) ήταν Ιταλός φιλόσοφος, αστρονόμος και ποιητής. Γεννήθηκε ως Φίλιππος Μπρούνο το 1548, πιθανότατα στις 3 Φεβρουαρίου, στην πόλη Νόλα της Ιταλίας, κοντά στη Νάπολη. Ο πατέρας του ήταν στρατιώτης στην υπηρεσία των Ισπανών της Νάπολης. Σε ηλικία

περίπου 11 χρονών πήγε στη Νάπολη για να σπουδάσει φιλολογία, λογική και διαλεκτική. Στα 17 του χρόνια, το 1565, μπήκε στο τάγμα των Δομινικανών και σπούδασε ρητορική, φυσική φιλοσοφία και θεολογία. Πέρασε μια περίοδο δοκιμασίας και στη συνέχεια έγινε μέλος τους τάγματος αλλάζοντας το όνομα του από Φίλιππο σε Τζιορντάνο, προς τιμή ενός από τους δασκάλους του. Χειροτονήθηκε ιερέας το 1573, σύντομα ωστόσο συγκρούστηκε με τους ανωτέρους του επειδή κράτησε κριτική στάση απέναντι στις εικόνες και έδειξε ενδιαφέρον για τα γραπτά του Έρασμου. Εγκατέλειψε το τάγμα και πήγε στην Ρώμη, οι επιστημονικές αντιλήψεις του θα τον

φέρουν σε σύγκρουση με την κοινωνία. Έτσι το 1576, κατηγορούμενος ως αιρετικός, ξεκινά μια περιπλάνηση στην Ευρώπη, ταξιδεύει σε Γενεύη, Παρίσι, Βυρτεμβέργη, Πράγα. Εργάζεται ως διορθωτής

σε τυπογραφείο για να βγάλει τα προς το ζην, προσχωρεί στον Καλβινισμό. Στην Τουλούζη δίνει διαλέξεις περί της αριστοτελικής φιλοσοφίας το 1581 και τον επόμενο χρόνο δημοσιεύει δύο σημαντικές εργασίες πάνω στην τέχνη της μνήμης. Το 1584 διδάσκει στο πανεπιστήμιο της Οξφόρδης όμως το 1585 κρίνεται ανεπιθύμητος από τους «πανεπιστημιακούς» της Οξφόρδης λόγω των ιδεών του και του ισχυρισμού του ότι η φιλοσοφία είναι επιστήμη των εκλεκτών ενώ η θεολογία είχε καταντήσει εργαλείο ελέγχου των αμαθών ανθρώπων. Έφυγε για την Βυρτεμβέργη όπου δίδαξε για δύο περίπου έτη την φιλοσοφία του Αριστοτέλη με συνέπεια να αποκτήσει και εκεί φανατικούς εχθρούς, κατέληξε στην Πράγα από όπου αναγκάστηκε επίσης να φύγει όταν οι λουθηρανοί προτεστάντες προχώρησαν τον Ιανουάριο του 1589 σε δημόσιο αφορισμό του, εξαιτίας του έργου του «Εκατόν εξήντα άρθρα» (1588), στο οποίο κατήγγειλε την χριστιανική μισαλλοδοξία και ζητούσε την ελευθερία όλων των θρησκευτικών και φιλοσοφικών απόψεων. Το 1591 έζησε στην Φρανκφούρτη όπου έδινε διαλέξεις για να ζήσει, επέστρεψε τον Αύγουστο στην Ιταλία.

Το 1592 βρέθηκε στην Βενετία καλεσμένος από τον αριστοκράτη Τζιοβάνι Μοσενίγκο για να του παραδώσει μαθήματα. Ο Μοσενίγκο ήταν κρυφός μέλος της Ιεράς εξέτασης και τον κατέδωσε. Ο Μπρούνο συνελήφθη και ανακρίθηκε βασανιζόμενος, κρίθηκε βλά-

σημος και αιρετικός και στάλθηκε σιδηροδέσμιος το 1593 στην Ρώμη. Κρατήθηκε φυλακισμένος για 7 χρόνια, κατά τα οποία υπέστη ατελείωτους βασανισμούς και εξευτελισμούς για να αποκηρύξει τις ιδέες του, ότι ο κόσμος είναι άπειρος και δεν έχει όρια, για την ύπαρξη πολλών κόσμων μέσα στο σύμπαν, για την ανυπαρξία της χριστιανικής «Κόλασης», για το ότι θεωρούσε τον Ιησού προφήτη και όχι Θεό. Έμεινε σταθερός στα πιστεύω και τις ιδέες του μέχρι τέλους, «Προτιμώ έναν θαρραλέο θάνατο, από μία δειλή ζωή» έγραψε. Στις 17 Φεβρουαρίου του 1600, στην πλατεία της Ανθαγοράς, κήκε ζωντανός ύστερα από απόφαση της Ιεράς Εξέτασης, μπροστά σε μεγάλο θρησκευόληπτο πλήθος που επευφημούσε.

Τα κυριότερα έργα του

- ΤΟ ΔΕΙΠΝΟ ΤΗΣ ΜΕΓΑΛΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ,
 - Η ΕΚΔΙΩΞΗ ΤΟΥ ΘΡΙΑΜΒΕΥΟΝΤΟΣ ΚΤΗΝΟΥΣ,
 - Η ΚΑΒΑΛΑ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ,
 - ΠΕΡΙ ΗΡΩΙΚΟΥ ΕΝΘΟΥΣΙΑΣΜΟΥ
- Στην «Εκδίωξη» όπως και στο συμπλήρωμά της την «Καβάλα» ορίζει τον τρόπο με τον οποίο η νέα ενιαία άποψη θα μεταμορφώσει τους ανθρώπους.
- ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΑΠΕΙΡΟΥ, ΤΟΥ ΣΥΜΠΑΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΚΟΣΜΩΝ Αρχή φόρμας
- Μέσα στην επαναστατική φιλοσοφική προοπτική του Βρούνο, το άπειρο παρουσιάζει δύο κεντρικές διαστάσεις. Αφενός, χαρακτηρίζει

το χώρο του σύμπαντος. Ακόμη και το κενό που, κατά τον Αριστοτέλη, υπάρχει πέρα από τα όρια του κόσμου, είναι και το ίδιο χώρος, εφόσον έχει τη δυνατότητα να περιέχει: από αυτή την άποψη είναι στη φύση του σύμπαντος να μην περατούται. Αφετέρου το άπειρο, ως ενδότερη συμπαντική δύναμη, είναι παρόν στο καθένα από τα πέρατα του μέρη: εκείνα το εκφράζουν, ενόσω εκείνο τα διαπνέει. Έτσι η απειρότητα εκτείνεται χωρίς όρια και, συγχρόνως, εντείνεται ως εαυτότητα που ιδιαιτεροποιείται παντού, συνιστώντας το καταγωγικό πεδίο του πάθους και της ελευθερίας μας.

• ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΙΤΙΑΣ ΤΗΣ ΑΡΧΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΝΟΣ

Στην «Αιτία» προσπαθεί να δείξει πώς η συντριβή των παλιών δύσκαμπτων κοσμολογικών συστημάτων υποδηλώνει μια αντίληψη ενιαίας πορείας.

• CANDELAIO Ο ΔΑΔΗΦΟΡΟΣ Ή Ο ΚΗΡΟΠΥΓΙΟΣ

Θεατρικό έργο

• ΠΕΡΙ ΜΑΓΕΙΑΣ

Το "Περί Μαγείας", που διασώθηκε απιλοφόρητο και πρωτοεκδόθηκε μόλις τον 19ο αιώνα, επισφραγίζει το τόσο πλούσιο και προσωπικό έργο του συναρπαστικότερου φιλοσόφου της ύστερης Αναγέννησης. Η θεματολογία του περιστρέφεται γύρω από το μόνιμο ενδιαφέρον του φιλοσόφου για τις περίεργες γνώσεις της εποχής του: μνημονικές εικόνες, μυθολογικές και ζωδιακές μορφές, συμβολιστική και μυστηριώδεις γλώσσες, και δεν αποτελεί επ' ουδενί ένα πρακτικό εγ-

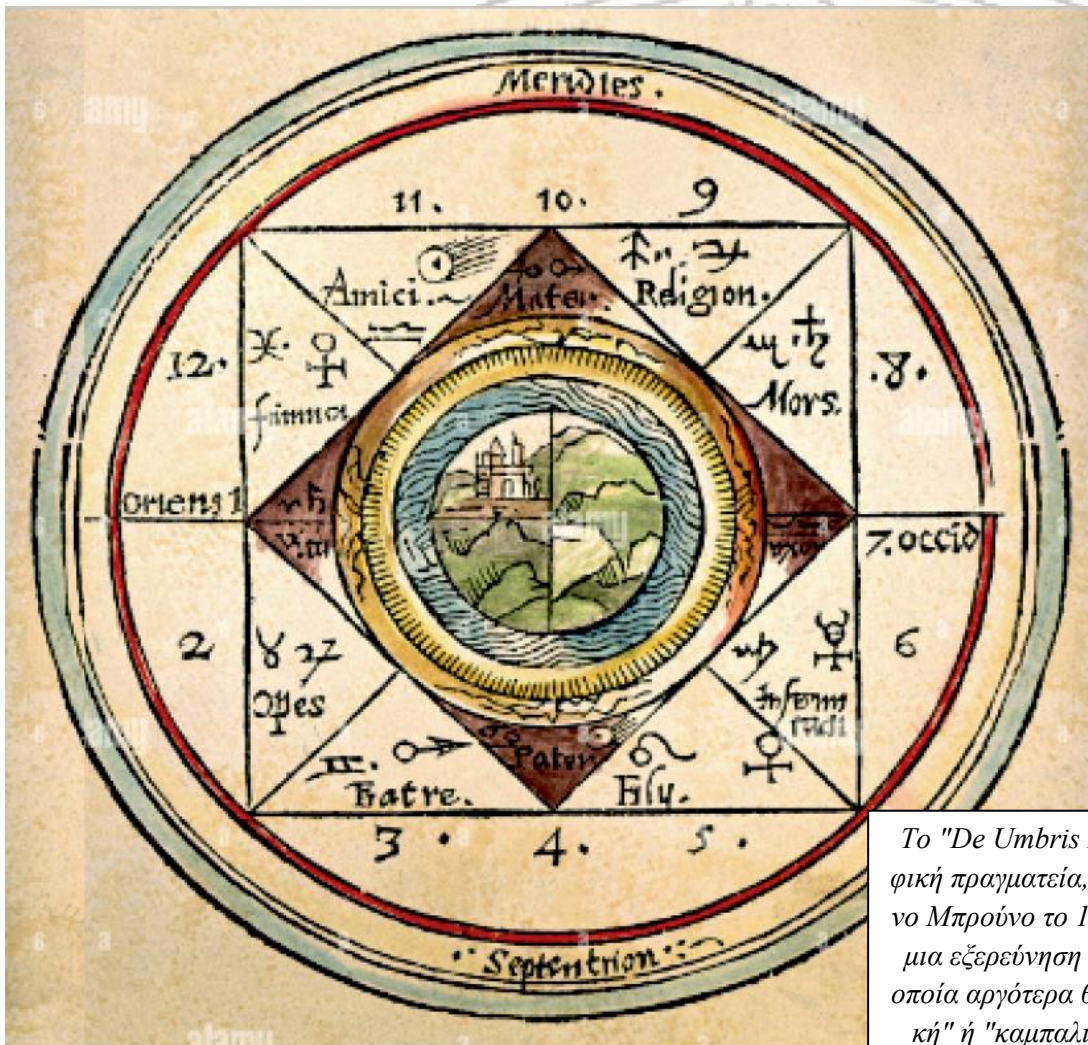
χειρίδιο με οδηγίες, συνταγές και ξόρκια. Αυτό που συναρπάζει τον Μπρούνο στις μαγικές ενέργειες, οι απόκρυφες επιρροές και οι δεσμοί τους οποίους δημιουργούν, δεν είναι τόσο

τα καθαυτό αποτελέσματα όσο ότι συνεπάγονται την απόδειξη μιας πνευματικής συνέχειας του σύμπαντος. Εν ολίγοις, η μαγεία δεν τον ενδιαφέρει για αυτό που επιτρέπει αλλά για αυτό που προϋποθέτει, και το αξίωμα αυτό το διατυπώνει απερί-

«Όποιος γνωρίζει αυτή την ακατάλυτη συνέχεια της ψυχής, και ξέρει ότι συνδέεται με το σώμα με ένα είδος αναγκαιότητας, θα βρει εδώ μια πολύτιμη αρχή είτε για να χειριστεί είτε για να μελετήσει τη φύση με τον αληθέστερο τρόπο».

**«Η θεότητα αποκαλύπτεται σε όλα τα πράγματα.
Όλα έχουν κάτι το θείο κρυμμένο μέσα τους.»**

G.BRUNO

Το "De Umbris Idearum" είναι μια φιλοσοφική πραγματεία, γραμμένη από τον Τζορντάνο Μπρούνο το 1582. Η πραγματεία αποτελεί μια εξερεύνηση ενός νέου είδους σκέψης, η οποία αργότερα θα γινόταν γνωστή ως "μαγική" ή "καμπαλιστική" σκέψη. Σε αυτή την πραγματεία, ο Μπρούνο προτείνει έναν νέο τρόπο θεώρησης του φυσικού και του πνευματικού κόσμου, υποδεικνύοντας ότι οι δύο είναι αλληλένδετοι. Προτείνει επίσης ότι η γνώση του φυσικού κόσμου μπορεί να χρησιμοποιηθεί για να αποκτήσει κανείς γνώση του πνευματικού κόσμου.

Το Εγρηγορός

Η λέξη εγρηγορός προέρχεται από το ρήμα εγείρω, άριστος εγρήγορα και μετοχή εγρηγορός, εγρηγορία, πού σημαίνει αφυπνίζω, διεγείρω, ξεσηκώνω, εξάπτω, φρουρώ, αγρυπνώ, εγείρω οικοδόμημα.

Ένα τυχαίο σύνολο ατόμων με χαλαρούς δεσμούς (π.χ. μία σχολική τάξη), λόγω των συναισθηματικών δεσμών φτάνουν στο σημείο να δημιουργήσουν μία συλλογική οντότητα, μια ομαδική ψυχή, απέχουν όμως πολύ από την δημιουργία ενός εγρηγορότος. Μια ομαδική ψυχή επιδρά πάνω στα μέλη της ομάδας μόνο συναισθηματικά και όχι εξουσιαστικά όπως επιδρά το εγρηγορός. Με την διάλυση της ομάδας, παύει να υφίσταται και η ομαδική ψυχή της.

Στα εγρηγορότα όμως τα πράγματα είναι τελείως διαφορετικά, αν και πολλές φορές ένα εγρηγορός μπορεί μερικώς να ταυτίζεται με μια ομαδική ψυχή.

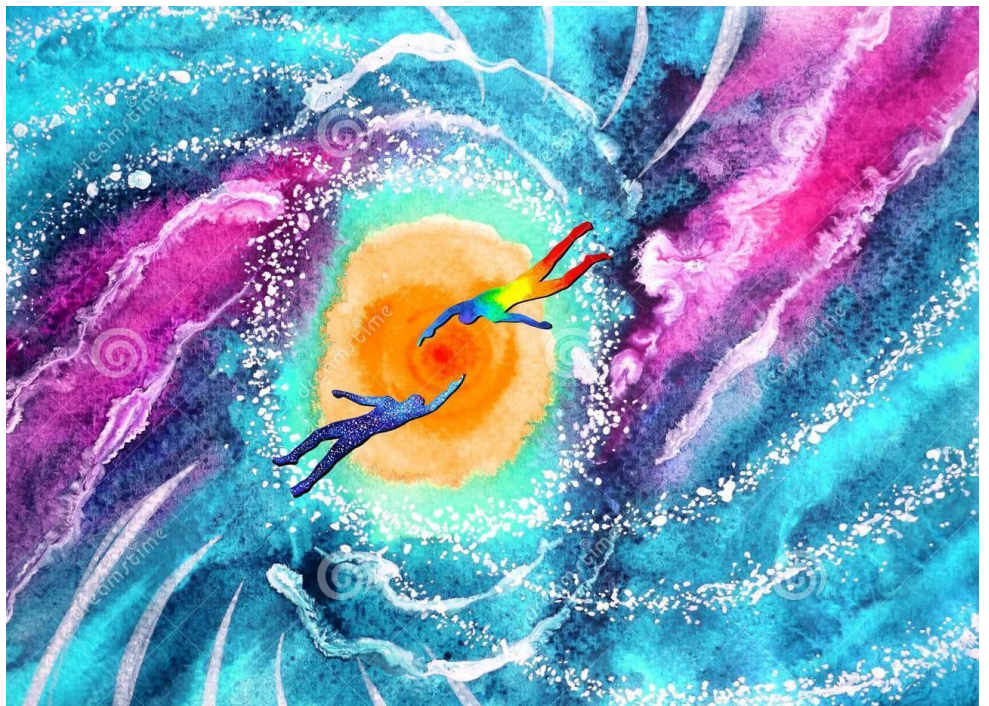
Το εγρηγορός λοιπόν είναι ένα δονητικό παράγωγο του νου, που το κατασκευάζει, το κτίζει στην κυριολεξία, είναι ένα σύνολο πολυαριθμών όντων, τα οποία, εκούσια ή ακούσια ενώνουν την σκέψη, την θέληση και τον λόγο σε ένα κοινό σκοπό. Εγρηγορός δεν μπορεί να φτιάξει ένα

άτομο, χρειάζεται ομάδα ατόμων.

Αν το εγρηγορός παρακμάσει, ασθενήσει, σβήσει, τότε η αντίστοιχη ομάδα ασθενεί ή διαλύεται, διότι δεν υπάρχει πλέον η ενέργεια που την ζωογονεί.

Ένα «εγρηγορός» (αυτό το οποίο γρηγορεί και επιτηρεί άγρυπνα – ένας φρουρός, ένας βοηθός), είναι ένας ενεργειακός ψυχικός οργανισμός, που συνδέει τα μέλη μιας οποιασδήποτε ομάδας. Είναι η «ομαδική ψυχή» της.

ψευων, των προσδοκιών, των ενεργειών, όλων των μελών μιας ομάδος και καθίσταται η «προστάτιδα θεότητα της». Την προστατεύει από εξωτερικές επιθέσεις, προσελκύει τους ομοϊδεάτες, απωθεί τους αντιπάλους, εμπυχώνει με πάθος και αφοσίωση τα μέλη της. Υπάρχουν στην ιστορία πολλές περιπτώσεις στρατιωτικά και οικονομικά ασθενέστερων λαών που κατόρθωσαν να επικρατήσουν έναντι ισχυροτέρων αντιπά-

Ομαδική ψυχή έχουν τα έθνη, τα πολιτικά κόμματα, οι θρησκείες, οι διάφοροι κοινωνικοί οργανισμοί, ακόμα και οι παρέες των ανθρώπων. Η ομαδική ψυχή, σχηματίζεται από το σύνολο των αισθημάτων, των σκέ-

λων, ακριβώς διότι διέθεταν ισχυρότερο εγρηγορός, το οποίο κέρδισε τις μάχες στο αόρατο ενεργειακό επίπεδο, πολύ πριν οι μάχες αυτές δοθούν στον ορατό μας κόσμο.

Τα εγρηγορότα είναι ψυχικές ενέργειες και απεικονίζουν την ποιότητα του χαρακτήρα της ομάδας που τα δημιούργησε. Στην ναζιστική Γερμανία, σχηματίστηκε ένα πολύ ισχυρό, αλλά νοσηρό εγρηγορότς, που σαν μια επιδημία ψυχικού τύπου, εύκολα επικράτησε απέναντι σε άλλες ηθικά ποιοτικότερες, αλλά ασθενέστερες ομαδικές ψυχές. Οι ναζί ήταν παθιασμένοι, αφοσιωμένοι και οπλισμένοι με πολλά «επιχειρήματα». Αυτά τα χαρακτηριστικά ενίσχυσαν την ατομική ψυχή του καθενός, η οποία σαν κύτταρο ενός οργανισμού (της ομαδικής ψυχής), συνέβαλε στην οικοδόμηση του ηθικά εκφυλισμένου, αλλά ενεργειακά ισχυρού, ναζιστικού εγρηγορότους.

γορότα εκφράζονται με ορισμένα σύμβολα και η απεικόνισή τους στην διάνοια και στα συναισθήματά μας, είναι ένα «κανάλι», ένα «κάλωδιο», μέσω του οποίου η δύναμη της συγκεκριμένης ομαδικής ψυχής διοχετεύεται στην ατομική μας ψυχή. Ένα πολύ λεπτό σημείο είναι τι είδους πνεύμα βρίσκεται «πίσω» από την ομαδική ψυχή, αν βρίσκεται κάποιο πραγματικό πνεύμα (κάποια αληθινή ανώτερη αυτοσυνείδητη οντότητα), ή η συγκρότηση της ομάδας είναι μόνο ψυχοσωματική. Όσοι αποφασίζουν να εργαστούν επί του εαυτού τους, συνδεδεμένοι με κάποια «παραδοσιακά», ζωντανά εγρηγορότα, που πίσω τους «κρύβεται» το Πνεύμα και η ενέργεια όλων

Αφθονη ενέργεια τίθεται στην διάθεσή τους και η πρόοδός τους αυξάνει γεωμετρικά. Αρκεί να σεβαστούν ορισμένους κανόνες, ώστε να μην διακοπεί η παροχή, ή για να μην «κεραυνοβοληθούν», λόγω της άγνοιας και της αλαζονείας τους.

Σκεφτείτε, αν θελήσουμε με σύνεση να χρησιμοποιήσουμε το ηλεκτρικό ρεύμα, θα έχουμε θετικά αποτελέσματα, αν όμως είμαστε απρόσεκτοι, ή ακόμα χειρότερα, αν με αυτό θελήσουμε να βλάψουμε κάποιον, τότε η «ειμαρμένη» θα μας χτυπήσει αλύπητα, είτε είμαστε ένας μεμονωμένος άνθρωπος, είτε μια οργανωμένη ομάδα, είτε ένα έθνος, είτε ίσως ολόκληρη η ανθρωπότητα.

Η ποιότητα ενός εγρηγορότους – ομαδικής ψυχής, εξαρτάται από την ποιότητα των συμμετεχόντων στην ομάδα την οποία αυτό εμψυχώνει και επιβλέπει. Οι ατομικές ψυχές των ανθρώπων είναι, στη συγκεκριμένη περίπτωση, σαν τα κύτταρα ενός οργανισμού, του οργανισμού της ομαδικής ψυχής. Και το κάθε κύτταρο έχει την συμβολή του και την αντίστοιχη ευθύνη για την υγεία του σώματος στο οποίο ανήκει. Ο οργανισμός όμως είναι ι-

Υπάρχουν μηχανισμοί οι οποίοι μας επιτρέπουν να συνδεθούμε με κάποιο εγρηγορότς. Πρέπει αρχικά να ενστερνιστούμε τα ιδανικά και τους στόχους της ομάδας την οποία αυτό επιβλέπει. Αυτό μας συντονίζει ενεργειακά. Επίσης τα εγρη-

των ζώντων και αναχωρησάντων συνεργατών και βοηθών, αισθάνονται σαν να έχουν συνδεθεί με μια ηλεκτρική παροχή ρεύματος υψηλής τάσης. Η σύνδεση αυτή δεν είναι συμβολική, αλλά απολύτως πραγματική.

σχυρότερος από το μεμονωμένο κύτταρο και το να αντιπαρατεθεί κανείς μετωπικά σε ένα εγρηγορότς είναι σαν να «λακτίζει προς κέντρα». Αν «ανοιχτούμε» στις ενέργειες μιας ομαδικής ψυχής, αυτή θα μας κατακλύσει και θα μας παρασύ-

ρει στις δικές της επιδιώξεις. Καλύτερα είναι να κρατάμε αποστάσεις και να μην εκτιθέμεθα άσκοπα σε μη ελεγχόμενες από εμάς επιδράσεις.

Η σύνδεση και η επικοινωνία μας με τις ομαδικές ψυχές είναι μια πραγματική τέχνη. Θα συνδεθούμε με κάποιες από αυτές ή όχι; Ποια είναι η ποιότητά τους; Και αν συνδεθούμε, ποια θα είναι η σχέση μας; Μεγάλο μέρος της ελεύθερης βούλησης και της ανεξαρτησίας της προσωπικότητάς μας, εξαρτάται από την στάση μας απέναντι στις ομαδικές ψυχές και η ενσυνείδητη διαχείριση αυτών των κατα-

για άμεση επικοινωνία με την Συλλογική Ψυχή, λόγω του ότι τα μέλη της αναγνωρίζουν την ύπαρξή της.

Τα μέλη λοιπόν μίας αδελφότητας δημιουργούν, μέσα από την μεταξύ τους σχέση και από τα τελετουργικά τα οποία χρησιμοποιούν, μία επαφή με το Εγρηγορός της ομάδας τους.

Έτσι, τα μέλη που βρίσκονται σε έναν χώρο, ασκώντας εσωτερισμό συνδέονται και ενδυναμώνονται μέσα από την επαφή και σχέση τους με την Συλλογική Ψυχή της ομάδας, ενώ ταυτόχρονα, όλοι όσοι ανήκουν στο συγκεκριμένο Τάγμα, συνδέονται με την

Το Εγρηγορός λοιπόν είναι ο συνδεδετικός κρίκος που ενώνει όλα τα μέλη μίας αδελφότητας, από τους πρώτους ιδρυτές, έως και τον τελευταίο μνημένο.

Όσο καλύτερα αντιλαμβάνεται κάποιος την σχέση του με την ομάδα και όσο περισσότερο τα μέλη της ομάδας αποδέχονται ένα άλλο ως αδελφό τους, τόσο περισσότερο η σύνδεση με την Συλλογική Ψυχή επιτυγχάνεται για ένα μέλος.

Η επίκληση του Εγρηγορότος θα δώσει δύναμη στην ομάδα, θα ενδυναμώσει δηλαδή και τους αδελφούς, αλλά και την ίδια την Συλλογική τους Ψυχή.

στάσεων μας καθιστά υπολογίσιμους παράγοντες στην εξέλιξη του ανθρώπινου είδους.

Αν και η οποιαδήποτε κοινωνική ομάδα σχηματίζει ένα Εγρηγορός, θα μείνουμε στην ανάλυση του Εγρηγορότος των Ταγμάτων του εσωτερισμού, καθώς σε αυτή την περίπτωση μιλάμε

Συλλογική Ψυχή ολόκληρου του Ταγματος στο οποίο ανήκουν.

Αυτό το Εγρηγορός συνδέει όλους τους ζώντες της ομάδας, αλλά και όσους έχουν διέλθει από την γη σε άλλες μορφές συνειδητότητας, εφόσον όλοι βρίσκονται σε μία ενεργειακή μορφή ζωντανό για πάντα.

Το τεκτονικό εγρηγορός

Καθώς την ονομασία «Εγρηγορός» τη δίνουμε στον πνευματικό μαγνητικό κύκλο που δημιουργείται από τις συνδυασμένες δυνάμεις ορατών και αόρατων οντοτήτων σε όλα τα πεδία της ύπαρξης και εφόσον για την δημιουργία του Εγρηγορότος απαιτούνται τα εξής

στοιχεία: 1) Υπαρξη οντοτήτων, 2) Ιεράρχηση των Οντοτήτων και 3) Συνδετικός κρίκος μεταξύ των οντοτήτων, μπορούμε να αναζητήσουμε την ύπαρξή του και στον Τεκτονισμό.

Όσον αφορά το Τεκτονικό Εγρηγορός, τα στοιχεία που προαναφέραμε είναι τα εξής: Οι οντότητες που απαρτίζουν το εγρηγορός, στο άπειρο πεδίο, είναι το αόρατο Κογκλάβιο των Κοσμικών Διδασκάλων, και στο πεπερασμένο πεδίο τα μέλη, οι αξιωματούχοι και τα θυγατρικά σώματα του Τεκτονικού Τάγματος.

Η Ιεράρχηση των οντοτήτων γίνεται πυραμιδοειδώς. Η πυραμίδα του πεπερασμένου πεδίου έχει την κορυφή προς τα άνω και η πυραμίδα του απείρου πεδίου έχει την κορυφή προς τα κάτω. Οι δύο Πυραμίδες εφάπτονται στην κορυφή τους, στο δε κοινό σημείο επαφής, βρίσκεται ο Υπέρτατος Ταξιάρχης κάθε Υπάτου Συμβουλίου, η ο Μεγάλος Διδάσκαλος, ανάλογα με την περίπτωση. Συνδετικός κρίκος μεταξύ των αοράτων οντοτήτων του άυλου και του υλικού κόσμου είναι η ιδέα του Τεκτονικού Μυστικισμού.

Η σύνδεση μιας νέας οντότητας με το Εγρηγορός γίνεται δια μιας τελετουργικής μύησης, με τον όρο δε μύηση εννοούμε μια πράξη με συγκεκριμένο σκοπό, η οποία στοχεύει στην ένωση του Μικρόκοσμου με τον Μακρόκοσμο, ή όπως λέμε στη γλώσσα του Μυστικισμού, στην ένωση με τον Θεό, ή στην ταύτιση της αντανάκλασης, του Ειδώλου, με αυτό που την προκάλεσε. Με την μύηση, η

νέα οντότητα γίνεται κύτταρο του οργανισμού με τον οποίο συνδέεται, ενδυναμώνει με την συμμετοχή της το Εγρηγορός και εγκαθιστά ένα είδος εσωτερικής ψυχικής κυκλοφορίας από το Εγρηγορός προς το νέο κύτταρο και τανάπαλιν.

Η ψυχική αυτή ροή είναι αδιάκοπη και δεν εξαρτάται από την ύπαρξη του υλικού φορέως της οντότητας. Επίσης, και αν ακόμα εγκαταλείψει κανείς την υλική έκφραση του Εγρηγορότος, πάλι εξακολουθεί να υπάρχει η εσωτερική σχέση, γι' αυτό και δεν απαιτείται επανάληψη μύησης του αποχωρήσαντος προκειμένου να επανασυνδεθεί με τον υλικό φορέα. «Απαξ Τέκτων, πάντα Τέκτων». Μονάχα ο Μυητής έχει τη δύναμη, όπως αναφέρεται σε ορισμένες μύησεις μας, να κόψει τη συνδετική χορδή που ενώνει τον νεομυηθέντα με το εγρηγορός, να διακόψει δηλαδή, την ροή των δυνάμεων του εγρηγορότος προς αυτόν.

Από τη στιγμή που το νέο μέλος εντάσσεται στο Εγρηγορός, συμμετέχει ενεργά σε όλες τις εκδηλώσεις του εγρηγορότος, έστω και εάν δεν τις συνειδητοποιεί..

Το Εγρηγορός, από την στιγμή που δημιουργείται, συνήθως διατηρείται επί τόσο χρονικό διάστημα όσο διαρκεί η προσπάθεια των οντοτήτων που το αποτελούν, για να το διατηρήσουν στη ζωή. Όταν εξακολουθούν οι τελε-

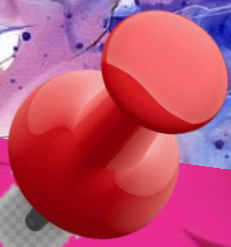
τουργίες, όταν γίνεται χρήση μηθικών και εξαγνιστικών τελετών με σαφή επίγνωση των συνεπειών τους, τότε το Εγρηγορός ενισχύεται, δυναμώνει, επεκτείνεται.

Όταν εγκαταλειφθεί η χρήση κάθε μυστικιστικού κανόνα, ή όταν οι εξωτερικές τελετουργίες γίνονται ασυνείδητα, τότε το Εγρηγορός βαθμιαία φθίνει και οδηγείται στην τελική εκμηδένιση. Εφόσον η ζωή του Εγρηγορότος εξαρτάται από τις τελετουργίες, ακόμη και η μικρότερη διαταραχή των τελετουργιών θα επιφέρει διαταραχή μέσα στον ίδιο τον ρυθμό ζωής του Εγρηγορότος και τότε οι συνέπειες θα είναι τρομερές. Θα συμβεί –σαν εικόνα– ό,τι συμβαίνει στο ανθρώπινο σώμα όταν παρουσιάζεται κάποιο καρκίνωμα.

Από τη στιγμή που θεσπίζεται και διαιωνίζεται κάποια τελετουργία, οποιαδήποτε αυθαίρετη ριζική αλλαγή της τελετουργίας θα αδυνατίσει το Εγρηγορός. Τούτο εξηγεί την αυστηρή προσήλωση στα παραδοσιακά Τυπικά.

Μ.Π.

«Υπάρχει μια γυναίκα στην αρχή κάθε μεγαλουργήματος»

Ονόρε Ντε Μπαλζάκ

Γυναίκες της αρχαιότητας που έγραψαν ιστορία:

Αν και στην αρχαιότητα οι γυναίκες περιορίζονταν στον χώρο της οικίας, υπήρξαν ορισμένες που αρνήθηκαν αυτήν τη θέση και καθιερώθηκαν σε διάφορα πεδία, όπως η ιατρική, η φιλοσοφία ή τα μαθηματικά, πολλές από αυτές τις και ο Πλάτωνας.

Περικλή. Σύμφωνα με τον Πλούταρχο, το σπίτι της στην Αθήνα είχε μετατραπεί σε πνευματικό κέντρο, όπου συχνά μαζεύονταν εξέχοντες άνθρωποι των γραμμάτων. Λέγεται ότι είχε ιδρύσει σχολείο για κορίτσια.

ιατρική. Η Αγνοδίκη έκοψε τα μαλλιά της και μεταμφιέστηκε σε άνδρα για να σπουδάσει ιατρική και μάλιστα, ταξίδεψε στην Αίγυπτο, όπου οι γυναίκες έχαιραν μεγαλύτερης εκτίμησης και μπορούσαν να είναι γιατροί, προκειμένου να μάθει την

Ασπασία της Μίλητου

Γεννημένη στη Μίλητο της Μ. Ασίας (470-410 π.Χ.) η Ασπασία ήταν μια σημαντική μορφή στην κλασική Αθήνα και σύντροφος του

Αγνοδίκη η Αθηναία

Ήταν η πρώτη γυναίκα ιαία στην ιστορία. Σπούδασε ιατρική στον Ηρόφιλο ταρότι δεν επιτρεπόταν στις γυναίκες να ασκήσουν την

τέχνη της. Μεταμφιεσμένη σε άνδρα επέστρεψε στην Αθήνα και άρχισε να θεραπεύει. Έγινε τόσο δημοφιλής μεταξύ των γυναικών ασθενών (που γνώριζαν ότι

είναι γυναίκα), ώστε κατηγορήθηκε από μια ομάδα γιατρών (που νόμιζαν ότι είναι άνδρας) ότι τις αποπλανούσε. Οδηγήθηκε σε δίκη στον Άρειο Πάγο και υπερασπιζόμενη τον εαυτό της ενάντια στην κατηγορία, αποκάλυψε ότι ήταν γυναίκα. Τότε, οι άνδρες απείλησαν να την εκτελέσουν επειδή παραβίασε τον νόμο περί άσκησης της ιατρικής, παριστάνοντας τον άνδρα. Σώθηκε από τις ασθενείς της που έπεισαν το δικαστήριο να την αθώσει. Φαίνεται ότι επεσήμαναν πως η Αγνοδίκη ασκούσε με επιτυχία την ιατρική για πολύ καιρό και ότι οι άνδρες συνάδελφοί της απλά την ζήλευαν. Μετά τη δίκη, οι νόμοι άλλαξαν και οι γυναίκες μπορούσαν να ασκούν την ιατρική ισότιμα με τους άνδρες.

Υπατία της Αλεξάνδρειας

Η Υπατία (350-415 μ.Χ.) ήταν φιλόσοφος, αστρονόμος και μαθηματικός στην Αλεξάνδρεια. Είναι η πρώτη γυναίκα μαθηματικός που γνωρίζουμε και ήταν η τελευταία επικεφαλής της Φιλοσοφικής Σχολής της Αλεξάνδρειας, καθώς και προστάτιδα της περίφημης βιβλιοθήκης. Ήταν γνωστή καθηγήτρια, δίδασκε φιλοσοφία και θεωρείται πως εφηύρε ή βελτίωσε τον αστρολάβο.

Μια προσωπικότητα ολοκληρωμένη, γεμάτη ηθικές αρετές θάρρους, δύναμης, δικαιοσύνης ειλικρίνειας, σεβασμού και αφοσίωσης στα ιδανικά, τις αξίες και τα πιστεύω της.

Από τις σπάνιες μορφές, που έπαιξε σημαντικό ρόλο στην πνευματική κληρονομιά της ύστερης αρχαιότητας. Αυτή η πρώτη Ελληνίδα θέλησε να ακολουθήσει το δρόμο της ανεξαρτησίας

ενάντια στις προκαταλήψεις, αρνούμενη υποταγή σε ένα ανδροκρατούμενο κατεστημένο και στο θρησκευτικό φανατισμό, δέχτηκε την ευτέλεια και τον διωγμό.

Μέσα στην θαρραλέα μοναξιά και με όπλο τις γνώσεις της, αντιστάθηκε επιβάλλοντας τη γυναικεία φωνή ακόμη και μετά την δολοφονία της.

Η Υπατία ήταν πραγματικά το πρόσωπο κατευνασμού των παθών, το κέντρο συμφιλίωσης των αντιμαχόμενων μεριδίων, ένα στόμα συνεχούς ροής αλήθειας τόσο προς το ευρύ κοινό όσο και προς το κλειστό κύκλο των εκλεκτών της. Η διπλωματική της ικανότητα ήταν τέτοια που διατηρούσε στενή επαφή και επικοινωνία, αν και εθνική, και με τους χριστιανούς.

Προικισμένη με σπάνια ομορφιά, ευγλωττία και μετριοφροσύνη αναδείχθηκε

σε σπουδαία μαθηματικό, αστρονόμο και φιλόσοφο, δυστυχώς σε μια εποχή κατά την οποία η εθνική θρησκεία έφθινε.

Λόγω των πνευματικών χαρισμάτων της προ-

σέλκυε μεγάλο πλήθος θνητών.

Δεν ήταν μόνο ικανή αστρονόμος και μαθηματικός αλλά είχε και εμπειρία στην τεχνολογία φυσικών οργάνων, όπως είναι το πυκνόμετρο ή υδρόμετρο. Η Υπατία τροφοδοτούσε τους μαθητές της με όλα τα απαραίτητα εφόδια, ώστε σε καθαρά επιστημονικά, όπως φαίνεται με την αλληλογραφία που είχε με τον Συνέσιο για την κατασκευή υδροσκοπίου.

Στους νεοπλατωνικούς κύκλους η γυναίκα είχε ίση μοίρα με τον άνδρα στα ζητήματα της σοφίας και της πνευματικής αρχηγίας. Δίδασκε φιλοσοφία και μαθηματικά και αποτέλεσε πόλο έλξης για τους διανοούμενους της εποχής, ενώ έκανε και εκτενή και ουσιώδη σχόλια στα μαθηματικά έργα του Διοφάντη την Αριθμητική και τελειοποίησε τον Κώνο του Απολλώνιου.

Η Υπατία ήταν σημαντική για τον ρητορικό κανόνα γιατί αποδεικνύει ότι και οι γυναίκες συμμετείχαν στις κοινωνικές και πνευματικές δραστηριότητες του αρχαίου κόσμου.

Καθώς είχε προσχωρήσει στη φιλοσοφία του Νεοπλατωνισμού, είχε θεωρηθεί παγανίστρια, με αποτέλεσμα να κατηγορηθεί για μαγεία και να λιθοβοληθεί μέχρι θανάτου.

Αρήτη της Κυρήνειας

Η Αρήτη ήταν σύγχρονη του Σωκράτη. Δίδασκε φιλοσοφία στη σχολή της Αττικής. Ήταν κόρη του Αριστίππου, του ιδρυτή της Κυρηναϊκής Σχολής της φιλοσοφίας. Ακόμη και την εποχή του Βοκάκιου (1313-1375 μ.Χ.) χίλια χρόνια αργότερα μνημονευόταν ως πολύτιμη πηγή γνώσεων, συγγραφέας 40 βιβλίων, και δασκάλες περισσότερων από 110 φιλοσόφων. Ο γιος της Αρίστιππος επίσης φιλόσοφος συνέχισε την οικογενειακή παράδοση ως διευθυντής της Κυρηναϊκής Σχολής. Ονομάστηκε «Μητροδιδάκτος», επειδή διδάχτηκε τη φιλοσοφία από τη μητέρα του, πράγμα σπάνιο για την εποχή εκείνη.

Ιππαρχία της Μαρώνειας

Άλλη μια γυναίκα φιλόσοφος ήταν η Ιππαρχία της Μαρώνειας, της οποίας η λιτή ζωή και η διδασκαλία βρισκόταν σε πλήρη αντίθεση προς τον ηδονισμό της Αρήτης της Κυρήνης.

Η Ιππαρχία έφτασε με την οικογένειά της στην Αθήνα στα εφηβικά της χρόνια και ερωτεύτηκε τον κυνικό φιλόσοφο Κράτη τον Θηβαίο που ζούσε εκεί. Ο αδελφός της, Μητροκλής, ήταν μαθητής του Κράτη και τους σύστησε. Η Ιππαρχία γοητεύτηκε από την απλότητα της ζωής των κυνικών, η οποία πρέσβευε την

απόλυτη ειλικρίνεια, την αυτονομία, την απόρριψη της πολυτέλειας και της ηδονής και την επιδίωξη ενός τρόπου ζωής που βρίσκεται σε αρμονία με τη φύση. Η Ιππαρχία ήταν τόσο βαθιά προσκολλημένη στον Κράτη, που απέρριπτε τους μνηστήρες που ενθάρρυναν οι γονείς της και δήλωσε ότι είτε θα παντρευόταν τον Κράτη, είτε θα αυτοκτονούσε. Τότε, ο Κράτης ήταν προχωρημένης ηλικίας και οι γονείς της του ζήτησαν να την πείσει να παντρευτεί έ-

ναν άνδρα της τάξης της και να ζήσει μια πιο παραδοσιακή ζωή. Ο Κράτης λέγεται ότι γδύθηκε μπροστά της και της είπε «αυτός είναι ο γαμπρός και αυτή η περιουσία του· διάλεξε αναλόγως», πράγμα που έκανε την Ιππαρχία να τον αγαπήσει ακόμα περισσότερο. Ολοκλήρωσαν τον γάμο τους δημοσίως, στην είσοδο ενός κτιρίου της Αθήνας. Αυτό ήταν σύμφωνο με την αρχή της κυνικής φιλοσοφίας, ότι ο άνθρωπος πρέπει να κάνει δημοσίως ό,τι θα έκανε στην ιδιωτική του ζωή, επειδή αν δεν υπάρχει τίποτα κακό σε αυτό που κάνει, δεν είναι ντροπή να το κάνει μπροστά σε άλλους. Η Ιππαρχία φορούσε ανδρικά ρούχα, ταξίδευε και δίδασκε μαζί με τον Κράτη, με τον οποίο απέκτησε δύο παιδιά. Όταν εκείνος πέθανε, πιθανόν να ανέλαβε να διδάξει τους μαθητές του στην Αθήνα και λέγεται ότι έγραψε μια σειρά βιβλίων που δεν έχουν διασωθεί. Είναι η μοναδική γυναίκα φιλόσοφος που αναφέρεται εκτενώς στο έργο του Διογένη Λαερτίου Βίοι Φιλοσόφων (3ος αι. π.Χ.), παράλληλα με άνδρες όπως ο Σωκράτης και ο Πλάτων.

Διοτίμα από τη Μαντινεία

Ο Πλάτωνας έγραψε ότι τιμήθηκε από τον Σωκράτη (469-399 π.Χ.) ως δασκάλα του. Ο Πλάτωνας δίδαξε δύο γυναίκες στο σχολείο του: τη Λασθένια και Αξιό-

θεα του Φύλου (350 π.Χ.). Υπήρξε επίσης ιέρεια στην Μαντινεία της Αρκαδίας. Σήμερα, κέντρα μελετών και ιδρύματα φέρουν το όνομά

ης

Θεανώ, η Θουρία

Ήταν αρχαία Ελληνίδα μαθηματικός και αστρονόμος. Καταγόταν από τους Θούριους της Κάτω Ιταλίας και άκμασε περί τον 6ο αιώνα π.Χ..

Η Θεανώ ήταν κόρη του ιατρού Βροντίνου. Υπήρξε αρχικά μαθήτρια και στη συνέχεια σύζυγός του κατά 30 χρόνια μεγαλύτερού της Πυθαγόρα. Δίδαξε αστρονομία

και μαθηματικά στις Σχολές του Πυθαγόρα στον Κρότωνα και μετά το θάνατο του συζύγου στη Σάμο. Επιμελήθηκε τη διάδοση της διδασκαλίας και του έργου του, τόσο στον κυρίως Ελλαδικό χώρο, όσο και στην Αίγυπτο, σε συνεργασία με τα παιδιά της την Δαμώ, την Μύια, την Αριγνώτη τον Μνήσαρχο και τον Τηλαύγη που ανέλαβαν με τη σειρά τους και τη διοίκηση των Πυθαγορείων σχολών.

Σαπφώ

Η Σαπφώ υπήρξε Ελληνίδα λυρική ποιήτρια, η οποία έζησε στον 6ο αιώνα. Έγινε γνωστή για τα έντονα συναισθήματα αυθορμητισμού που εξέπεμπαν τα έργα της, καθώς έγραφε ,κυρίως, ερωτικά ποιήματα αλλά και ύμνους προς τους θεούς. Πολλοί μελετητές έδωσαν έμφαση στη χαρακτηριστική “μελωδία” των ποιημάτων . Βέβαια, δεν έχουν διασωθεί παρά πολλά έργα της.

Πρωτοπόρες Ελληνίδες που άλλαξαν το κατεστημένο:

Γυναίκες που έμειναν στην ιστορία για να μας θυμίζουν πως το πείσμα, η θέληση, η δύναμη αλλά και η κοπιώδης δουλειά αποφέρουν καρπούς

Καλλιρρόη Παρρέν (1861-1940)

Γεννήθηκε στο Ρέθυμνο και μεγάλωσε στην Αθήνα, όπου σπούδασε παιδαγωγικά. Παντρεύτηκε τον Ιωάννη Παρρέν, ιδρυτή του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων. Το 1887 έγινε η πρώτη Ελληνίδα δημοσιογράφος, εκδότρια και διευθύντρια εφημερίδας, καθώς ανέλαβε την

έκδοση της εβδομαδιαίας εφημερίδας με τίτλο Εφημερίς των Κυριών. Ήταν ένα περιοδικό ποικίλης ύλης, με γυναίκες συντάκτριες, που διανεμόταν κυρίως στην Αθήνα και τον Πειραιά. Η Παρρέν στόχευε μέσα από την αρθρογραφία της να εισαγάγει την έννοια του φε-

μινισμού και της ισότητας των φύλων στην οπισθοδρομική ελληνική κοινωνία

που ακροβατούσε ανάμεσα στην υπό εισαγωγή “ευρωπαϊκή νοοτροπία” και τις αξίες της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας από την οποία είχε αποσπαστεί μόλις λίγα χρόνια πριν. Η εφημερίδα τη σταμάτησε να εκδίδεται το 1918 όταν η Παρρέν εξορίστηκε στην Ύδρα για τα πολιτικά της φρονήματα. Δε σταμάτησε, όμως να εκπροσωπεί την Ελλάδα σε διεθνή συνέδρια, οργανώνοντας ένα σημαντικό δίκτυο επαφών στο πλαίσιο του οποίου στόχευε στην ενίσχυση του φεμινιστικού κινήματος με την απόκτηση έξωθεν βοήθειας. Ίδρυσε αρκετούς από τους πρώτους μη κυβερνητικούς, μη κερδοσκοπικούς οργανισμούς στην ιστορία του σύγχρονου ελληνικού κράτους, όπως τη “Σχολή της Κυριακής”, την “Ένωση υπέρ της Χειραφετήσεως των Γυναικών”, στο πλαίσιο της οποίας στόχευε στην κατάρτιση της Ελληνίδας, την “Ένωση των Ελληνίδων”, καθώς και το “Λύκειο των Ελληνίδων”, συμβάλλοντας σημαντικά στην καταγραφή και διατήρηση της ελληνικής πολιτιστικής κληρονομιάς. Ο αγώνας της μαζί με τις συνεργάτιδες της στους πιο πάνω οργανισμούς κατάφερε την αλλαγή της νομοθεσίας από την κυβέρνηση του Θεόδωρου Δηλιγιάννη που επέτρεψε τη φοίτηση γυναικών στο Πανεπιστήμιο και το Πολυτεχνείο.

Αμαλία Φλέμινγκ (1912-1986)

Γεννήθηκε στην Κωνσταντινούπολη και σπούδασε Ιατρική στο Πανεπιστήμιο Αθηνών. Μετά τη λήψη του διδακτορικού της τίτλου, συνέχισε τις σπουδές της στο Παρίσι και το Λονδίνο. Ανέπτυξε αντιστασιακή δράση κατά τη διάρκεια της Κατοχής, ενώ το 1946 ξεκίνησε τη συνεργασία της με τον Νομπελίστα μικροβιολόγο Alexander Fleming, στο Wright Fleming Institute. Λίγα χρόνια μετά επέστρεψε στην Ελλάδα, όπου ανέλαβε τη διεύθυνση του Ευαγγελισμού. Ο γάμος της με τον Fleming κράτησε ελάχιστα, καθώς ο ίδιος έφυγε από τη ζωή το 1955. Η Χούντα των Συνταγματαρχών τη φυλάκισε το 1971, καθώς είχε

αναπτύξει αντιδικτατορική δράση. Την κατηγορήσαν

ότι σχεδίαζε την απόδραση του Αλέκου Παναγούλη και μετά από πολλές ημέρες ανάκρισης και βασανισμών την καταδίκασαν στο έκτακτο στρατοδικείο και της αφαίρεσαν την υπηκοότητα. Κατέφυγε στο Λονδίνο μέχρι την Μεταπολίτευση και με την επιστροφή της στην Ελλάδα εξελέγη βουλευτής. Όραμά της ήταν η δημιουργία του Ιδρύματος Βιοϊατρικών Επιστημών που φέρει το όνομα του συζύγου η της. Δεν πρόλαβε να δει το όραμά της να γίνεται πραγματικότητα, ωστόσο αυτό λειτούργησε μια δεκαετία μετά τον θάνατό της και μέχρι σήμερα θεωρείται ένα από τα πιο σημαντικά ερευνητικά ιδρύματα της χώρας.

Μαρία Χορς
(1921-2015)

χρονου χορού στην Ελλάδα, έχοντας πάντα ως επίκε-

δίδασκε χορό, εκφραστική κίνηση, χορογραφία και παραδοσιακούς ελληνικούς χορούς στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου, ενώ επίσης δίδαξε Ρυθμική στο Λύκειο των Ελληνίδων, αλλά και στο Στούντιο της Λυρικής Σκηνής. Χορογράφησε ελληνικές τραγωδίες πάνω από 120 φορές, οι οποίες παρουσιάστηκαν σε όλο τον κόσμο. Έμεινε στην ιστορία, μεταξύ άλλων, για την τεράστια προσφορά της στους Ολυμπιακούς Αγώνες, καθώς η ίδια χορογραφούσε σχεδόν επί πενήντα χρόνια την τελετή αφής της Ολυμπιακής Φλόγας, διανθίζοντας το τελετουργικό της διαρκώς με νέα στοιχεία.

Γεννήθηκε στον Πειραιά και από μικρή ηλικία ασχολήθηκε με το χορό, τη μουσική και τη φιλολογία. Σπούδασε αρχαιολογία στην Αθήνα και χορό στη Γαλλία. Άλλαξε για πάντα την ιστορία του σύγ-

ντρο της διδασκαλίας της τις αξίες του ανθρωπισμού και όχι αποκλειστικά την τεχνική, που μπορεί να περιορίσει το συναίσθημα στην εκτέλεση μιας χορογραφίας. Από το 1964 ως το 2007

λων, για την τεράστια προσφορά της στους Ολυμπιακούς Αγώνες, καθώς η ίδια χορογραφούσε σχεδόν επί πενήντα χρόνια την τελετή αφής της Ολυμπιακής Φλόγας, διανθίζοντας το τελετουργικό της διαρκώς με νέα στοιχεία.

Μαρία Κάλλας
(1923-1977)

Γεννήθηκε στη Νέα Υόρκη από Έλληνες μετανάστες. Έκανε την πρώτη δημόσια εμφάνισή της σε ηλικία 14 ετών στην αίθουσα του Παρνασσού. Τρία χρόνια μετά έγινε πρωταγωνίστρια του θιάσου του Βασιλικού Θεάτρου. Το νεαρό της ηλικίας της σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερες φωνητικές της ικανότητες είχε προκαλέσει τον ανταγωνισμό των συμπρωταγωνιστών της, με τους οποίους η ίδια δεν διατηρούσε καλές σχέσεις, καθώς πίστευε ότι δεν είχε λόγο να μη συμπεριφέρε-

ται ως ισότιμή τους, απλώς επειδή ήταν μικρότερη σε ηλικία. Πολύ σύντομα μετακόμισε στο εξωτερικό και ξεκίνησε τις μεγάλες της εμφανίσεις στην Ιταλία και την Αργεντινή. Ερμήνευσε όλους τους μεγάλους γυναικείους ρόλους από τις γνωστότερες όπερες, επαναπροσδιορίζοντας την έννοια του λυρικού θεάτρου στη σύγχρονη εποχή και "ανοίγοντας" το λυρικό τραγούδι στο ευρύ κοινό.

Κατίνα Παξινού

(1900-1973)

Πρόκειται για μία ληνίδα ηθοποιό με παγκόσμια φήμη, η οποία ερμήνευε κυρίως δραματικούς ρόλους. Συνεργάστηκε με κορυφαίους ηθοποιούς, ενώ το

1944 τιμήθηκε με το Όσκαρ Β' γυναικείου ρόλου από την αμερικανική Ακαδημία κινηματογράφου. Ουσιαστικά, ήταν η πρώτη Ελληνίδα που τιμήθηκε με Όσκαρ της Ελλάδας.

Λίνα Τσαλδάρη

(1887-1983)

Η πολιτική ήταν πάντα στο αίμα της Λίνας Τσαλδάρη, αφού τόσο ο πατέρας της όσο και ο σύζυγος της ήταν πρωθυπουργοί. Ο πατέρας της, ο ιστορικός Σπυρίδων Λάμπρου, τοποθετήθηκε από τον βασιλιά Κωνσταντίνο Α' στη θέση του πρωθυπουργού

και ο σύζυγος της, Παναγής Τσαλδάρης, έγινε δύο φορές πρωθυπουργός, το 1932 και το 1935. Μετά τον θάνατο του συζύγου της, η Λίνα Τσαλδάρη έγινε πρόεδρος του ΠΙΚΠΑ. Το 1956 εξελέγη βουλευτής με την ΕΡΕ και έγινε η πρώτη Ελληνίδα υπουργός Κοινωνικής Πρόνοιας στην κυβέρνηση του Κωνσταντίνου Καραμανλή, θέση την οποία διατήρησε μέχρι τον Μάρτιο του 1958.

M.B.

Οι Θεές

Θηλυκές θεότητες στις αρχαίες θρησκείες της Ανατολής & της Αιγύπτου

Στο πρωτοποριακό βιβλίο, *When God Was a Woman* (Όταν ο Θεός Ήταν Γυναίκα) του 1976, η ιστορικός Merlin Stone εντοπίζει στοιχεία λατρείας προς τις θεές από την Παλαιολιθική και τη Νεολιθική εποχή. Στην Εγγύς και Μέση Ανατολή, γράφει, βρίσκουμε στοιχεία ότι «η εξέλιξη της θρησκείας της γυναικείας θεότητας στην περιοχή ήταν συνδεδεμένη με τις απαρχές της θρησκείας που έχουν βρεθεί οπουδήποτε στη Γη». Αυτή η θεά ήταν αναμφίβολα η ανώτατη θεότητα που κυριαρχούσε, «δημιουργός και νομοθέτης του

Σύμπαντος, προφήτης, δημιουργός του ανθρώπινου πεπρωμένου, εφευρέτρια, θεραπεύτρια, κυνηγός και γενναία αρχηγός στη μάχη». Στο βιβλίο *Mother God*, της Sylvia Browne, υπάρχει λεπτομερής καταγραφή της γυναικείας κυριαρχίας που άνθισε μετά την Παλαιολιθική περίοδο. Οι Ινουίτ είχαν τη Σέντνα, τη θεά της θάλασσας και μητέρα του ωκεανού, ενώ οι Ασύριοι και οι πολιτισμοί της Βαβυλώνας λάτρευαν την Ισάρ, θεά της αγάπης και του πολέμου. Στον πολιτισμό των Αζτέκων, η Τελεόιαν θεωρούνταν Μητέρα των Θεών. Σύμφωνα με τους αρχαίους

Αιγύπτιους, η Ίσιδα ήταν θεά των παιδιών και της μαγείας, ενώ στην αρχαία Σουμερία, η βασική θεά ήταν η Ινάνα, θεά της αγάπης και του πολέμου. Στο μεταξύ, οι αρχαίοι Φοίνικες είχαν δύο θεές ίσης δύναμης: την Ανάτ, τη θεά της γονιμότητας και την Ασάρτη, τη Μητέρα Θεά που θεωρούνταν ότι ήταν ο πλανήτης Αφροδίτης. Δημιουργοί του Σύμπαντος, μητέρες, δημιουργοί πολιτισμού, γενναίες πολεμίστριες και σοφοί σύμβουλοι, αυτές οι θεότητες κάθε άλλο παρά συμπληρωματικό ρόλο είχαν.

Βουδισμός

Τάρα

Μια από τις πιο γνωστές θεές που συνδέονται με το Βουδισμό, είναι η θεά Τάρα. Οι άνθρωποι πιστεύουν ότι γεννήθηκε μέσα από δάκρυα. Ο Chenrezig κλαίει, σχηματίζεται μία λίμνη εκεί φυτρώνει ένας λωτός και όταν ανοίγει ο λωτός εμφανίζεται η θεά. Υπάρχει η πεποίθηση ότι παρουσιάζεται σε αυτούς μέσα από διαφορετικά χρώματα. Κάθε χρώμα συμβολίζει και κάτι διαφορετικό. Μέσω του κόκκινου, του κίτρινου και του μπλε προμηνύεται το κακό ενώ μέσα από το πράσινο και το λευκό, η θεά εμφανίζεται πρόθυμη να βοηθήσει. Την θεά Τάρα οι άνθρωποι την φοβούνται και ταυτόχρονα τη λατρεύουν. Το όνομά της στα θιβετιανά είναι Dolma και σημαίνει αυτή που λυτρώνει. Η συμπόνια της, λέγεται ότι είναι μεγαλύτερη ακόμη και από την αγάπη που έχει μια μητέρα για τα παιδιά της.

Ινδουισμός

Lakshmi

Σύζυγος του Βισνού. Θεότητα της Πολλαπλότητας, της Τύχης, γεννημένη από τον Ωκεανό. Από τις πιο ευεργετικές και αγαπητές θεές. Σύμβολο της δημιουργικής ενέργειας και της γονιμότητας. Θεά της Ομορφιάς και της Χάρης. Δεν είναι μόνο η Μητέρα της ζωής στην πιο ευεργετική της όψη, αλλά και αυτή που επιτρέπει την

είσοδο στην υπερβατική ζωή. Απεικονίζεται κρατώντας ένα λωτό και ένα φρούτο. Παίρνει χιλιάδες μορφές και ονόματα. Ονομάζεται Πάντμα (Λωτός), Καμάλα (σεξουαλική επιθυμία), Νταράνι (Γη), Σρι (Κυρία), κ.α.

Saraswati

Είναι η σύζυγος του Βράχμα. Θεά των τεχνών, της γνώσης, της μουσικής και του λόγου. Μητέρα των Βεδών και επομένως της Σοφίας. Λέγεται ότι αυτή εφεύρε τα γράμματα της σανσκριτικής γλώσσας. Συνήθως αναπαριστάνεται σαν μια όμορφη γυναίκα με 4 χέρια στα οποία κρατάει: ένα λουλούδι, ένα βιβλίο φτιαγμένο από φοινικόφυλλα, ένα κομπολόι προσευχής και ένα μικρό τελετουργικό τύμπανο. Άλλες πάλι φορές απεικονίζεται καθισμένη σ' ένα χρυσό ή λευκό λωτό, με 2 χέρια, παίζοντας τη βίνα.

Παρβάτι - Κάλι

Αυτά και πολλά άλλα ονόματα παίρνει η θηλυκή όψη του Σίβα. Ως Παρβάτι (Ορεσίβια) αντιπροσωπεύει τη Φύση και όλα όσα αυτή παράγει. Είναι αδελφή του Βισνού, κόρη του Ιμαλαία, θεού των βουνών και σύζυγος του Σίβα. Αντιπροσωπεύει την αναπαραγωγική δύναμη του θεού. Παιδιά τους είναι ο Γκανέσα και ο Καρτικέγια.

Ως Κάλι (Μαύρη) έχει τρομερή όψη. Χορεύει τον κοσμικό χορό της ζωής και του θανάτου στον παλμό της ανθρώπινης καρδιάς. Καταστρέφει το κακό και είναι υπεύθυνη για τη δημιουργία της ζωής. Αντιπροσωπεύει

και τις δημιουργικές και τις καταστροφικές δυνάμεις της φύσης, τη ζωή και το θάνατο.

Έχει τέσσερα χέρια. Στο ένα αριστερό, κραδαίνει ένα σπαθί, που καταστρέφει την αδικία, το έγκλημα, την άγνοια και στο άλλο κρατάει ένα κομμένο κεφάλι. Με το ένα δεξί χέρι προσφέρει ευλογία και με το άλλο καλεί τους πιστούς της να μη φοβούνται. Στο μέτωπό της έχει το τρίτο μάτι, σύμβολο ανώτερης συνείδησης και φώτισης που συνδέεται με τον Σίβα. Φοράει ένα περιδέραιο από κranία που συμβολίζουν τις μετενσαρκώσεις και έχει τυλιγμένη στο λαιμό της μια κόμπρα.

Kiva

Ζινιού - Ουανγκμού

Στην ανατολική πλευρά του Ουράνιου Ποταμού (κινεζική έκφραση για τον γαλαξία) ζούσε η Ζινιού, η οποία ήταν μια κόρη του Θεού του Ουρανού. Κάθε μέρα δούλευε σκληρά υφαίνοντας με τα σύννεφα καταπληκτικά ενδύματα, και δεν είχε χρόνο να ντυθεί με τα καλά της ή να μακιγιαριστεί. Ο Θεός του Ουρανού την λυπήθηκε πολύ που η Ζινιού ζούσε μόνη της. Έτσι την πάντρεψε με έναν βοσκό που ζούσε στην δυτική πλευρά του Ουράνιου Ποταμού. Όμως, μετά τον γάμο τους, η Ζινιού παραμέλησε την δουλειά της την ύφανση. Ο Θεός του Ουρανού θύμωσε πολύ και την διέταξε να επιστρέψει στην απέναντι πλευρά του Ουράνιου Ποταμού. Τους επέτρεψε να συναντιούνται μόνο μια φορά κάθε έτος,

δηλαδή την έβδομη ημέρα του έβδομου μήνα κατά το κινεζικό σεληνιακό ημερολόγιο. Την μέρα εκείνη, όλες οι κίσσες πετούσαν στον Ουράνιο Ποταμό και έχτιζαν μια γέφυρα με το σώμα τους προκειμένου να περάσει η Ζινιού τον ποταμό.

Ο παραπάνω μύθος μιλάει ακόμα για τις σχέσεις μεταξύ των θεών. Με το πέρασμα του χρόνου όμως δημιουργήθηκαν και άλλοι μύθοι, κυρίως ερωτικοί, μεταξύ των θεών και των ανθρώπων. Για παράδειγμα, σε ένα άλλο λαϊκό μύθο, ο Νιουλάνγκ (牛郎, στα κινέζικα σημαίνει βοσκός) και η Ζινιού ερωτεύτηκαν. Δυστυχώς απαγορευόταν ο έρωτας μεταξύ των θεών. Γιαυτό, η θεά Ουανγκμού (王母), η μεγαλύτερη θεά στον ουρανό που διεύθυνε όλες τις θεές, τιμώρησε την Ζινιού να δουλεύει σκληρά υφαινοντας υπέροχα ενδύματα όλη την μέρα με τα σύννεφα και τιμώρησε τον Νιουλάνγκ να κατέβει στον ανθρώπινο κόσμο, δηλαδή να μην είναι πια αθάνατος. Οι γονείς του Νιουλάνγκ στον ανθρώπινο κόσμο πέθαναν νωρίς. Και τότε ο μεγαλύτερος αδελφός με τη σύζυγό του χώρισαν την περιουσία. Έδωσαν στον Νιουλάνγκ μόνο ένα γέρικο βόδι. Ζούσε λοιπόν ο Νιουλάνγκ μια δύσκολη ζωή ως βοσκός. Μια μέρα, το γέρικο βόδι ξαφνικά μίλησε, και του είπε να πάει σε μια λίμνη όπου μερικές νεράιδες κολυμπούσαν, να πάρει το κόκκινο ένδυμα και να το κρύψει. Η νεράιδα με το κόκκινο ένδυμα θα γινόταν η γυναίκα του.

Γιατί οι νεράιδες πήγαν στην λίμνη; Γιατί αφότου η θεά Ουανγκμού πήγε κάπου αλ-

λού, απλώς για διασκέδαση και περιπέτεια οι αδελφές της Ζινιού και η Ζινιού κατέβηκαν κρυφά στον ανθρώπινο κόσμο.

Ο Νιουλάνγκ περίμενε κρυφά στην λίμνη και όπως του είπε το βόδι, έκλεψε το κόκκινο ένδυμα, το οποίο ήταν της Ζινιού. Τελικά ο Νιουλάνγκ και η Ζινιού παντρεύτηκαν στον ανθρώπινο κόσμο και έκαναν και δύο παιδιά. Το βόδι τελικά πέθανε. Πριν πεθάνει όμως, είπε στον Νιουλάνγκ να πάρει το δέρμα του και να το κρατήσει. Κάποια μέρα θα του ήταν χρήσιμο.

Μια μέρα στον ουρανό, είναι ένα έτος στον ανθρώπινο κόσμο. Όταν λίγες μέρες μετά η θεά Ουανγκμού επέστρεψε, ανακάλυψε τι έγινε. Ουμωμένη έστειλε τους ουράνιους στρατιώτες να πάρουν την Ζινιού πίσω στον ουρανό. Εκείνη την στιγμή ο Νιουλάνγκ ντύθηκε με το δέρμα του βοδιού, έβαλε τα δύο παιδιά τους σε δύο καλάθια και με το δέρμα του βοδιού μπόρεσε να πετάξει. Την στιγμή που πρόφταινε σχεδόν την Ζινιού, η θεά Ουανγκμού με μια καρφίτσα μαλλιών έκανε μια γραμμή μεταξύ της Ζινιού και του Νιουλάνγκ, η οποία μεταμορφώθηκε σε ποταμό, δηλαδή στον Ουράνιο Ποταμό. Τα δύο παιδιά έκλαψαν. Ο Νιουλάνγκ και η Ζινιού ήτανε τόσο λυπημένοι ώστε ακόμα και η θεά Ουανγκμού τους συμπάθησε. Τότε τους επέτρεψε να συναντιούνται μια φορά κάθε έτος, την έβδομη ημέρα του έβδομου μήνα κατά το κινεζικό σεληνιακό ημερολόγιο.

Όπως στον πρώτο μύθο, κίσσες πέταξαν στον Ουράνιο Ποταμό και έχτισαν μια

γέφυρα με το σώμα τους προκειμένου να περάσει η οικογένεια τον ποταμό.

Από την αρχαιότητα στην Κίνα, εκείνη η μέρα ήταν μια γιορτή για τις κοπέλες και τις γυναίκες γενικά για να προσεύχονται για καλή τύχη και ευτυχία. Σήμερα, θεωρείται ως η κινεζική Ημέρα του Αγίου Βαλεντίνου.

Περσία

Μαχ, θεά του φεγγαριού.

Αρντβι Σούρα Αναχίτα

Μια από τις πιο δημοφιλείς και διαχρονικές θεότητες του Πανθέου, η Αναχίτα είναι θεά της γονιμότητας, του νερού, της υγείας – ίασης και της σοφίας. Η σχέση της με τη ζωή και την υγεία την συνέδεσε με τον πόλεμο και το θάνατο, καθώς οι πολεμιστές προσεύχονταν σε αυτήν για τη νίκη και την επιβίωση πριν από την μάχη, με συνέπεια μερικές φορές να αναφέρεται ως θεά του πολέμου. Η Αναχίτα απεικονίζεται ως μια όμορφη γυναίκα που φορά λευκό φόρεμα κεντημένο με χρυσό, χρυσά σκουλαρίκια, περιδέραιο και φορά χρυσό στέμμα, η οποία στο ένα χέρι κρατά τα κλαδιά της ζωής (**μπαρσόμ**=πιθανώς, μίσχους του φυτού χαόμα και έτσι συνδέεται με το θεό Χαόμα). Επιβαίνει σε ένα άρμα που σύρουν τα τέσσερα άλογα του ανέμου, της βροχής, του σύννεφου και του χιονιού, συνδέοντάς την με τον καιρό μέσω της σχέσης της με τη γονιμότητα. Θεωρείτο η πηγή όλης της ζωής στη γη, η οποία κατόπιν διατηρήθηκε από τον Χβαρ Κσάτα.

Αίγυπτος

Ίσιδα

Η Ίσιδα είναι Αιγυπτιακή θεότητα, που αποτελεί την αρχή της γονιμότητας της φύσης. Οι Έλληνες, την έχουν εξομοιώσει με την Δήμητρα, την Σελήνη αλλά και την Ήρα. Η Ίσιδα, απεικονιζόταν με ένα θρόνο στο κεφάλι της, ή με ανθρώπινο σώμα και κεφάλι αγελάδας. Σύμφωνα με το μύθο, ήταν αδελφή και σύζυγος του Όσιρις, Δίδασκε στις γυναίκες την άλεση του σιταριού και την υφαντική. Θεωρούσε πολύ σημαντικό το θεσμό του γάμου. Ο αδελφός της, ο Σετ, δολοφόνησε τον σύζυγό της. Όταν ενημερώθηκε για την δολοφονία του,

κοψε σε 14 κομμάτια διασκορπίζοντάς το στα 4 σημεία του ορίζοντα. Η Ίσιδα, τα βρήκε όλα εκτός από το φαλλό, ο οποίος καταβρογχήστηκε από ένα ψάρι του Νείλου. Η Ίσιδα, ενώνοντας τα κομμάτια κατάφερε με τη βοήθεια του Ανουβι να κάνει την πρώτη ταρίχευση. Τέλος, η θεά αποσύρθηκε για να αναθρέψει τον γιο της Όρο, μακριά από το μίσος του Σετ.

Νουτ, η θεά του ουρανού

Η Νουτ ήταν εγγονή του Ρα και η θεά του ουρανού που σχημάτιζε τον ουρανό με το σώμα της, που ήταν διάσπαρτο από άστρα. Ο Σου, ο πατέρας της και ο θεός του αέρα, την είχε τοποθετήσει πάνω από τον αδελφό της, τον Γκεμπ.

Σεχμέτ, η θεά της καταστροφής

Η Σεχμέτ είχε κεφάλι λέαινας, έλεγχε τις καταστροφικές δυνάμεις και προστάτευε τον βασιλιά στη μάχη. Η μικρότερη και πιο φιλική μορφή της ήταν η Μπεστέτ, η θεά-γάτα, προστάτιδα του σπιτιού.

Νεφθυσ, η θεά της προστασίας

Η Νέφθυσ ήταν το τέταρτο παιδί του Γκεμπ και της Νουτ, και συντρόφευε τον αδελφό της, τον Σεθ, αλλά συχνότερα συνοδευόταν από την αδελφή της, την Ίσιδα, σαν δίδυμες προστάτιδες του βασιλιά και των νεκρών.

Μάατ, η θεά της δικαιοσύνης

*Ο Θεός Ήταν Γυναίκα
τα Πρώτα 200.000 Χρόνια
της Ανθρώπινης Ζωής στη Γη!*

την κατέκλυσε οδύνη. Έσκιζε τα ενδύματά της, έκοψε τα μαλλιά της και ξεκίνησε να βρεί ένα κιβώτιο, μέσα στο οποίο βρισκόταν το άψυχο σώμα του Όσιρις. Όταν το βρήκε, το μετέφερε στην Αίγυπτο και το έκρυψε, μακριά από τον Σετ. Ο Σετ όμως το εντόπισε και το έ-

Άθωρ, ο θεά του έρωτα

Συχνά απεικονίζεται σαν αγελάδα ή σαν γυναίκα με αυτιά αγελάδας. Η Άθωρ συμβολίζει την ηδονή και τη χαρά και ως θεότητα που γαλουχεί ήταν η προστάτιδα ζώντων και νεκρών.

Ήταν η θεότητα που κρατούσε το σύμπαν σε ισορροπία και το σύμβολο της Μάατ ήταν το φτερό μιας στρουθοκαμήλου, πάνω στο οποίο ζυγίζονταν οι καρδιές των νεκρών προκειμένου να κερδίσουν την αιώνια ζωή.

E.T.

Το Φως της Άνοιξης

Η άνοιξη είναι μια εποχή αναγέννησης και ανανέωσης. Τα δέντρα αρχίζουν να ανθίζουν και τα λουλούδια να ανοίγουν, δίνοντας μια νέα πνοή στη φύση, μετά το κρύο και το σκοτάδι του χειμώνα. Αυτή η αλλαγή στο περιβάλλον, δεν αφήνει εννοείται ανεπηρέαστο και τον άνθρωπο, ο οποίος περνάει από μια φάση ενδοσκόπησης, σε μια κατάσταση εξωτερίκευσης. Άλλωστε, μέχρι και στις μέρες μας, όπου πολλά προβλήματα επιβίωσης έχουν λυθεί, ο καιρός παίζει άμεσο ρόλο στις κοινωνικές δραστηριότητες των ατόμων, ενώ έρευνες αποδεικνύουν τη συσχέτιση μεταξύ κλίματος και ψυχικής υγείας / συμπεριφοράς. Αυτές οι μακροσκοπικές και μικροσκοπικές αλλαγές που ακολουθούν την άνοιξη λοι-

πόν, πέρασαν από τα αρχαία χρόνια σε μύθους ή γιορτές, όπως της Περσεφόνης και τα Ανθεστήρια. Παράλληλα, το δίπολο θάνατος - αναγέννηση, συναντάται όπως είναι αναμενόμενο και στον Τεκτονισμό. Κύριος σκοπός των Τεκτόνων είναι η εργασία τους για την πνευματική και ψυχική ανάπτυξη της ανθρωπότητας και των ίδιων, καθώς και η πρόοδος και η ευημερία μιας κοινότητας ή και γενικότερα όλου του κόσμου. Μια σειρά από σύμβολα, όπως οι δύο στήλες ή η Ανατολή και η Δύση, συνδέονται άμεσα με την άνοιξη και το φως που φέρνει, την αναγέννηση που δημιουργεί και τις γενεσιουργούς δυνάμεις που γεννά. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, η περίοδος αυτή της αλλαγής, βοηθά στην επανέναρξη και την

αναζωογόνηση της πίστης, της ελπίδας και της αισιοδοξίας για κάτι καλύτερο.

Το τέλος της σκοτεινής νύχτας και η έναρξη μιας νέας φωτεινής περιόδου μεταφέρει πάθος για αναζήτηση αλήθειας, γνώσης και σοφίας. Ο Τέκτονας άλλωστε, όπως αναφέρθηκε, αφιερώνει τη ζωή του στην πνευματική ανάπτυξη και την διαρκή πρόοδο της καθημερινής ζωής. Βέβαια, η μύηση στην έννοια του θανάτου και της αναγέννησης ξεκινάει στη μασονία από τον πρώτο βαθμό και ολοκληρώνονται με τον τρίτο, όπως θα μπορούσαν να χωριστούν και τα στάδια ύπαρξης ενός ατόμου (γέννηση, ζωή, θάνατος). Ως εκ τούτου, ο μνημένος εναρμονίζεται με την αλλαγή και την ανανέωση, όπως αυτές που συμβαίνουν κατά την εποχή αυτή.

Το άνθισμα της φύσης φέρνει νέα πράγματα, καταστάσεις και ευκαιρίες. Το άτομο πρέπει να μάθει να αναζητά την αλήθεια στη καινούργια πραγματικότητα και να την αποδέχεται, ακόμα και αν αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αντιμετωπίσει δυσκολίες και προκλήσεις.

Η προσκόλληση στο παρελθόν δεν ωφελεί πουθενά και η αλλαγή, ως συμπαντική πραγματικότητα και νόμος, θα έρθει, είτε αντιστεκόμαστε σε αυτή, είτε όχι. Ως απόρροια των παραπάνω λοιπόν, η άνοιξη αποτελεί μια τέλεια περίοδο για ανανέωση, αλλαγή, δημιουργία και αναζήτηση.

Επίσης μέσω των εργαλείων και των συμβόλων του Τεκτονισμού, αυτό μπορεί να γίνει σε ένα βαθύτερο επίπεδο και πεδίο, ώστε η σοφία, η γνώση και η αλήθεια να ανθίσουν και να φωτίσουν την ψυχή μας. Καλή άνοιξη σε όλους!

N.X.

Εαρινή Ισημερία, Η ισορροπία της Άνοιξης

Η ισημερία συμβαίνει δύο φορές τον χρόνο (20 Μαρτίου και 22 Σεπτεμβρίου), ό-

ταν ο άξονας της γης ευθυγραμμίζεται παράλληλα και σε ορθή γωνία με τον άξονα του ηλίου με αποτέλεσμα η διάρκεια της ημέρας και της

νύχτας να είναι ίση σε οποιοδήποτε σημείο της Γης. Σε αυτό το σημείο η παρέκκλιση του άξονα της γης είναι μηδενική προς τον ήλιο. Το όνομα ισημερία προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις ίσος και ημέρα, ενώ το διεθνές αντίστοιχο όνομα, equinox, προέρχεται από το λατινικό aequus (ίσος) και nox (νύχτα), καθώς κατά την ισημερία, η νύκτα και η ημέρα έχουν περίπου το ίδιο χρονικό μήκος.

Στις αντίστοιχες ημερομηνίες στο νότιο ημισφαίριο οι εποχές είναι αντίθετες, ενώ στις δύο πολικές και την τροπική ζώνη δεν υπάρχει διαφοροποίηση των εποχών.

Η ημερομηνία του Πάσχα επίσης προσδιορίζεται με βάση την εαρινή ισημερία. Η Α' Οικουμενική σύνοδος της Νίκαιας (325 μΧ) όρισε ως μέρα του Πάσχα την πρώτη Κυριακή μετά την πανσέληνο που ακολουθεί την εαρινή ισημερία της 21ης Μαρτίου.

Περί “εταιρειών” ο λόγος.

Οι ελληνικές Μυστικές Εταιρείες
πριν από τη Φιλική Εταιρεία (1814)

βασικός υποκινητής για τα Ορλοφικά), μυστική εταιρία με σκοπό τη διάδοση στο ρωσικό στρατό της ιδέας της απελευθέρωσης της Ελλάδας.

Ο εορτασμός της 25ης Μαρτίου 1821, επετείου της εθνικής παλιγγενεσίας, πάντα λειτουργεί στη συνείδησή των Ελλήνων σε απόλυτη σχέση με τους ισχυρούς δεσμούς της με τις μυστικές εταιρίες, και ιδιαίτερα με τις προσωπικότητες εκείνες που έβαλαν τις βάσεις, αλλά πήραν και το μεγάλο ρίσκο της Επανάστασης. Μια επανάσταση η οποία δεν ξεκινά από μόνη της όσο βαθιά και αν νιώθει ο κάθε καταπιεσμένος λαός την ανάγκη της ελευθερίας. Η ελευθερία πραγματώνεται μέσα στην ανθρώπινη ψυχή θεριεύει και γίνεται φως μέσα από τη γνώση. Έτσι μεταλαμπαδεύεται στους λαούς και στα έθνη για να τα οδηγήσει στις ιστορικές τους στιγμές.

Οι μυστικές εταιρίες, κάθε είδους, με επιρροές από Ναΐτες, Ροδόσταυρους και αλχημιστές, μιλώντας όλες για ελευθερία ισότητα και αδελφσύνη έχουν τη δυνατότητα να προστατεύονται από τους διώκτες τους χρησιμοποιώντας σύμβολα, λέξεις και μύθους που μόνο οι μνημένοι μπορούν να αποκρυπτογραφήσουν. Έτσι μπορούν και πικνώνουν τις τάξεις τους βρίσκοντας πλούσιο έδαφος εκτός από

την αστική πλατφόρμα και στις καρδιές των καταπιεσμένων, σπέρνοντας τις ίδιες για όλους ιδέες, που μπορούν όμως να οδηγήσουν ακόμα και σε σύγκρουση με την άρχουσα τάξη και με αποτέλεσμα τέτοιο που να αλλάξει τις ρότες του κόσμου! (Γαλλική Επανάσταση, Διαφωτισμός κλπ)

Στα χρονιά που πέρασαν από το 1770 έως το 1814 εταιρείες παρόμοιας φύσεως ξεφύτρωναν από τους Έλληνες της διασποράς σε διάφορα σημεία της Ευρώπης. Ας θυμηθούμε πως από τις αρχές του 18ου αιώνα, η Ρωσική Αυτοκρατορία αποτελεί τόπο καταφυγής και δραστηριοποίησης πολλών επιφανών Ελλήνων. Οι Έλληνες καταλαμβάνουν σημαντικές θέσεις στην κοινωνία, στο εμπόριο, στο στρατό και στην κυβέρνηση καταφέροντας με τον τρόπο αυτό όχι μόνο να είναι κοντά στα κέντρα των αποφάσεων αλλά αρκετές φορές να τα επηρεάζουν.

- Το 1765 στη Μόσχα ιδρύεται από τον Πέτρο Μελισσηνό (Έλληνα αξιωματικός του Τσαρικού στρατού έφτασε μέχρι τον βαθμό του υποστρατήγου) και τον Γεώργιο Παπαζώλη (στρατιωτικός του τσαρικού στρατού

- Επί Μεγάλης Αικατερίνης (1762-1796) ιδρύεται η λέσχη «Αλέξανδρος» της Τρανσυλβανίας από τον Οσποδάρο της Βλαχίας Αλέξανδρο Μουρούζη το 1777,

- η «Εταιρεία των Φίλων» στο Βουκουρέστι που συστήθηκε από τον Ρήγα Φεραίο το 1780,

- η λέσχη «Φοίνιξ» στη Μόσχα που ιδρύθηκε το 1787 από τον Αλέξανδρο Μαυροκορδάτο, τον λεγόμενο Φυραρή, όπως και

- η «Ελληνική Εταιρεία» και το «Ελληνόγλωσσο Ξενοδοχείο» που συστήθηκαν στο Παρίσι το 1809, από τον Τσακάλωφ η πρώτη και από τους (Gouffier, Ζαλίκη, Ομηρίδη-Σκυλίτση, Χατζημοσχο, Νικολόπουλο και Τσακάλωφ το δεύτερο.

- Την ίδια εποχή εμφανίζεται στη Βιέννη η «Εταιρεία των 5» ή «της Σιωπής των Ελλήνων» που θεωρείται αδελφή της εταιρείας των Καρβονάρων.

- Στη συνέχεια το 1812 ιδρύεται στο Παρίσι η εταιρεία «Αθηνά» ενώ κατά την περίοδο 1812-1815 ιδρύεται η «Φιλόμουσος Εταιρεία» αρχικά στην Αθήνα, μετά στη Βιέννη και μετά τη διάλυση της εκεί από τον Μέττερνιχ, στο Μόναχο.

- Η Φιλόμουσος Εταιρεία. Με το όνομα Φιλόμουσος Εταιρεία φέρονται δύο φιλο-

λογικές εταιρείες που δημιουργήθηκαν επί τουρκοκρατίας λίγο πριν την Ελληνική Επανάσταση του 1821. Κύριος στόχος και των δύο ήταν η ανάπτυξη του πνευματικού επιπέδου των Ελλήνων και την προετοιμασία τους για εθνική αποκατάσταση με την ίδρυση σχολείων, την περισυλλογή και διαφύλαξη των μνημείων της κλασικής αρχαιότητας, την ενημέρωση για τα πολιτιστικά και πολιτικά κινήματα της εποχής. Και οι δύο εταιρείες συνέβαλαν όμως στην ανάπτυξη του φιλελληνισμού. Αυτές ήταν:

✓ Η Φιλόμουσος Εταιρεία (Αθηνών), που ιδρύθηκε από Αθηναίους προκρίτους το 1813, με τη βοήθεια των Άγγλων, και

✓ Η Φιλόμουσος Εταιρεία (Βιέννης), που ιδρύθηκε από τον Ιωάννη Καποδίστρια το 1814, υπό την αιγίδα του Τσάρου Α της Ρωσίας. Ο Ιωάννης Καποδίστριας στάλθηκε για αυτό τον σκοπό από την Κέρκυρα στην Ευρώπη, τη υποδείξει και προτροπή ενός μεγάλου Έλληνα, του Διονυσίου Ρώμα.

• Ο ιστορικός Καλευράς, στην Ιστορία των διαφόρων πολιτικών και θρησκευτικών εταιρειών (Αθήνα, 1869) γράφει ότι κατά το διάστημα του Ρωσο-τουρκικού Πολέμου (1877-1878), οι Νικόλαος Αρτινός και Λέων Λεοντίδης είχαν μιήσει τον Παπαζώλη στην εταιρία Αθηνά ή Ρόπαλο του Ηρακλέους, η οποία ήταν δημιούργημα της εταιρίας του Ρήγα και στην οποία εν συνεχεία έφεραν ως μέλος τον Κοραή.

• Την ίδια περίοδο το 1777 στην πόλη Χέρμανσταντ της

Τρανσυλβανίας, ο ηγεμών της Βλαχίας Αλέξανδρος Μουρούζης ιδρύει την ελληνική λέσχη Αλέξανδρος,

• ενώ το 1780 υπάρχει στο Βουκουρέστι η Εταιρία των Φίλων, της οποίας μέλος φέρεται ο Ρήγας Φεραίος.

• Το 1787, ο Αλέξανδρος Μαυροκορδάτος ιδρύει στη Ρωσία την εταιρία Φοίνιξ, με σκοπό την απελευθέρωση των υποδούλων στους Τούρκους βαλκανικών λαών. Εισάγει δε στην εταιρία αυτή τον Ρήγα Φεραίο, τον Κωνσταντίνο Υψηλάντη και αργότερα τον Ιωάννη Καποδίστρια. Μέλος και απόστολος του Φοίνικα αναφέρεται και ο Νικόλαος Σκουφάς.

• Το 1806 ο Μαυροκορδάτος υπέβαλε στον Καποδίστρια σχέδιο οργανισμού «περί Ελληνικής Εταιρίας». Ο Καποδίστριας αφού απεδέχθη το σχέδιο αυτό κάνοντας μάλιστα και διορθώσεις, υποστήριξε ότι πρέπει πρώτα να διαδοθεί στο ελληνικό έθνος η παιδεία και πως πρέπει να περιμένουν την κατάλληλη περίπτωση για εξέγερση.

• Το 1809 ιδρύεται στο Παρίσι το «Ελληνόγλωσσον Ξενοδοχείον» από τον Θεσσαλό λόγιο Γρηγόριο Σαλύκη, ενώ ανάμεσα στα μέλη του είναι και ο Αθανάσιος Τσακάλωφ, μετέπειτα ιδρυτικό μέλος της Φιλικής Εταιρείας. Συγκροτείται τυπικά ως εταιρεία μελέτης του αρχαιοελληνικού πολιτισμού, στην ουσία όμως σκοπός είναι η απελευθέρωση της Ελλάδας και προς αυτήν την κατεύθυνση γίνονται όλες οι κινήσεις. Για την παράνομη δράση της η οργάνωση υιοθετεί τους κανόνες των Καρμπονάρων και

των Ελευθεροτεκτόνων, ενώ τα μέλη της δεσμεύονται με όρκο και φέρουν ως αναγνωριστικό ένα χρυσό δακτυλίδι με τα αρχικά Φ.Ε.Δ.Α. (Φιλικός Ελληνικός Δεσμός Άλυτος). Από το 1815, όμως, άρχισε να παρακμάζει, καθώς η συντριβή του Ναπολέοντα έσβησε όποια όνειρα είχαν να τους βοηθήσει.

• Μια δεύτερη προσπάθεια ξεκίνησε στην Αθήνα, με την έμμεση υποστήριξη της Αγγλίας, το 1813. Ιδρύθηκε τότε η «Φιλόμουσος Εταιρεία», με κεντρικό σκοπό την καλλιέργεια του ελληνικού πνεύματος των νέων, την έκδοση βιβλίων, τη βοήθεια φτωχών σπουδαστών κ.λπ. Μόνο που αυτή η οργάνωση ποτέ δεν απέκτησε λαϊκό έρεισμα, καθώς κινείτο σε κύκλους λογίων και διπλωματών.

• Στην Βενετία το 1814 διαπιστώνεται από την αστυνομία, η ύπαρξη της Εταιρίας των Πέντε ή της Σιωπής των Ελλήνων, που θεωρήθηκε αδελφική εταιρία προς εκείνη των Καρμπονάρων.

• Στις αρχές του 1814 ιδρύθηκε από τον Ιωάννη Καποδίστρια, τον Μητροπολίτη Ουγγαροβλαχίας Ιγνάτιο και τον Άνθιμο Γαζή, η νέα Φιλόμουσος Εταιρία με έδρα πρώτα τη Βιέννη, που αφού κυνηγήθηκε από τον Μέττερνιχ, εγκαταστάθηκε στο Μόναχο. Οι ιδρυτές της εταιρίας αυτής πίστευαν ότι πριν από κάθε δράση, έπρεπε να προηγηθεί η εκπαίδευση των Ελλήνων. Τόσο η Φιλόμουσος Εταιρία όσο και η Ελληνική Εταιρία της Γαλλίας, θεωρούνται από πολλούς ιστορικούς ότι έχουν άμεση σχέση με την

ίδρυση της Φιλικής Εταιρίας. Ο ίδιος ο Καποδίστριας είχε καταρχάς αρνηθεί κάτι τέτοιο, αλλά αργότερα παραδέχθηκε ότι ο έρανος του 1814 υπέρ της Φιλόμουσου Εταιρίας διενεργήθηκε δια την ίδρυση της Φιλικής Εταιρίας.

- Τέλος στην Κωνσταντινούπολη ιδρύεται από τον Χρυσοσπάθη η «Εταιρεία των Καλών Εξαδέλφων» (dei buoni cugini) που συνυπάρχει για μικρό χρονικό διάστημα με την Φιλική Εταιρεία πριν να απορροφηθεί τελικά από αυτήν.

Όλες οι προσπάθειες για τη δημιουργία εταιρειών με σκοπό την προώθηση των δικαίων του υπόδουλου Ελληνισμού και την προετοιμασία της εξεγέρσεως του παρουσιάζουν μία κοινή ιδιομορφία. Οι κινητήριοι μοχλοί, οι άνθρωποι που συνέλαβαν την ιδέα της ιδρύσεως και εξαπλώσεως τους, όλοι αυτοί των οποίων τα ονόματα αναφέρθηκαν πιο πάνω είχαν κοινά χαρακτηριστικά, άλλαξαν τον τρόπο σκέψης τους, δεν βολεύτηκαν στα κεκτημένα, με την δική τους αλλαγή και την φλόγα για τα πιστεύω τους άλλαξαν σταδιακά το περιβάλλον τους και μετά τη ροή της ιστορίας το βασικότερο στοιχείο που είχαν ως κοινό χαρακτηριστικό όμως είναι το ότι, ήταν Έλληνες ή Φιλέλληνες, ήταν Πατριώτες ή λάτρεις του Ελληνικού ιδεώδους και πάνω από όλα ήταν τέκτονες*.

Τέκτονες που βίωσαν τη γένεση μέσα τους, τέκτονες που θρήνησαν τον αδελφό τους Χιράμ, τέκτονες που είδαν το φως και τον φωτοβόλο αστέρα, τέκτονες που έμαθαν την εργασία ως ένα

υπέρτατο αγαθό, τέκτονες που έμαθαν τις επιστήμες, τέκτονες που ταχθήκαν στο καθήκον και την ανιδιοτέλεια, τέκτονες που πάλεψαν για την ελευθέρια την ισότητα και που είχαν οδηγό την αδελφότητα, τέκτονες που ορκιστήκαν σιγή.

Η Ίδρυση της Φιλικής Εταιρείας (1814).

*Η τεκμηρίωση της τεκτονικής τους ιδιότητας στηρίζεται κυρίως σε πρακτικά των στοών της εποχής από τα οποία μαθαίνουμε για τον πρωταρχικό ρόλο που διαδραμάτισε ο στρατηγός Μελισσηνός στη διάδοση του τεκτονισμού στη Ρωσία, για τη μύηση του Αλέξανδρου Μουρούζη στη στοά «Εστεμμένη Άγκυρα» της πόλεως Her-

mannstadt: το 1776, για την μύηση του Αλέξανδρου Υψηλάντη στη στοά «Παλαιστήνη» της Πετρούπολης το 1810, την ανύψωση του στο βαθμό του διδασκάλου το 1816, την υιοθεσία του από τη στοά «Τρεις Αρετές» την περίοδο 1816-1819,

για την μύηση του αδελφού του Νικολάου στη στοά «Φίλοι του Βορρά» της Πετρούπολης. τη μύηση του

Ξάνθου. στη στοά «Ένωση (Union) της Αγίας Μαύρας» στην Λευκάδα το 1813, την εκλογή του Διονυσίου Ρώμα ως σεβάσμιου της στοάς της Κέρκυρας «Αγαθοεργία και Φιλογένεια Ενωμένες» (Beneficenza et Filogenia Riunite) το 1815, και για τις συνεχείς επισκέψεις του Ιωάννη Καποδίστρια στη στοά «Μετριοφροσύνη» (Mondestie) της Ζυρίχης την περίοδο 1820-1825.

B.Δ.

Αναγέννηση, επίκεντρο & μέτρο ο Άνθρωπος

Από τα τέλη σχεδόν του 13ου αι. στην Ιταλία ανατέλλει μια νέα εποχή που αφήνει πίσω της το σκοτεινό και θλιβερό Μεσαίωνα και οδηγεί την Ευρώπη στην πολυπόθητη ανανέωση που προσδοκούσε.

Η Αναγέννηση, όπως ονομάστηκε αυτή η περίοδος, χαρακτηρίζεται ως ένα πολυσύνθετο πολιτιστικό, ιστορικό και κοινωνικό φαινόμενο και στους αιώνες της διάρκειάς της αναβιώνουν πραγματικά οι τέχνες, εξελίσσονται ιδέες και αρχές με επίκεντρο κυρίως τον άνθρωπο και τα ιδεώδη της ύπαρξής του, σημειώνονται αλλαγές στις κοινωνίες.

Με τον όρο «Αναγέννηση», εννοούμε το σύνθετο φαινόμενο που παρουσιάστηκε στην Ευρώπη τον 14ο-16ο αιώνα και επηρέασε την ανάπτυξη και την εξέλιξη γενικά της ανθρωπότητας κοινωνικά, ιστορικά, πολιτιστικά, πνευματικά.

Από την πλευρά της ιστορικής έρευνας, ο όρος είναι ελάχιστα ακριβής, καθώς κατά λέξη (*rinascita*) σημαίνει το «ξαναζωγνάνεμα», την «αναζωογόνηση» του ενδιαφέροντος για τον κλασικό πολιτισμό της Ελλάδας και της Ρώμης, καθώς «Η Αρχαιότητα θα γίνει για τους δημιουργούς της Αναγέννησης το ιδανικό πρότυπο, το ιδανικό σημείο αναφοράς και μέτρο σύ-

γκρισης, ο αλάνθαστος οδηγός για τους προσανατολισμούς της νέας εποχής». Αν και τα χρονικά όρια της Αναγέννησης δεν έχουν σαφώς ορισθεί, οι ιστορικοί τείνουν να συμφωνήσουν ότι περί τα τέλη του 13ου αι. εμφανίστηκε ως ιδέα, ένα κίνημα ανανέωσης, το οποίο άρχισε να αμφισβητεί και να θριαμβεύει σιγά-σιγά σε στοιχεία του Μεσαίωνα. Στη συνέχεια σημείωσε σημαντικά επιτεύγματα στο χώρο της τέχνης και της επιστήμης, ενώ τελικά κατάφερε να θέσει τα θεμέλια της σύγχρονης ευρωπαϊκής σκέψης και πολιτισμού. Κατά την άποψη ιστορικών μελετητών, οικονομική και πολιτική αναγέννηση ου-

σιαστικά δεν υπήρξε -παρά το γεγονός ότι λίκνο της Αναγέννησης υπήρξε η Φλωρεντία, μια πόλη στην οποία υπήρξαν οι ευνοϊκές συνθήκες ακριβώς λόγω της εξαιρετικής οικονομικής και πολιτικής της άνθησης- και ο όρος θα πρέπει να περιοριστεί στη σκέψη, τη λογοτεχνία και την τέχνη, τη διανοητική και την πολιτιστική εξέλιξη δηλαδή, που σημειώθηκε, συμβατικά στην περίοδο ανάμεσα στο 1350 και 1600 μ.Χ.

Μια από τις πιο κοινά αποδεκτές διαιρέσεις στο χρονικό πλαίσιο της Αναγέννησης είναι η Πρωτοαναγέννηση (14ος αι. Trecento), η Πρώιμη Αναγέννηση (15ος αι. Quattrocento), η Ωριμη ή Κλασική Αναγέννηση (1500-1527 μ.Χ., έτος «κλελασίας της Ρώμης») και η Ώψιμη Αναγέννηση ή Μανιερισμός (1527-1600 μ.Χ., Cinquecento).

Η περίοδος μετά το 1200 μ.Χ., χαρακτηρίζεται από την ανάπτυξη των πόλεων στην Ιταλία, η οποία θεωρείται κοιτίδα της Αναγέννησης. Οι πόλεις λειτουργούν ελεύθερες από τα συμπλέγματα του Μεσαίωνα, οργανώνονται με βάση νέους θεσμούς και λειτουργίες και εξελίσσονται σε κέντρα βιοτεχνίας και εμπορίου. Το θρησκευτικό συναίσθημα μειώνεται -η Εκκλησία βέβαια παραμένει ισχυρή- και η αντίληψη που καλλιεργείται -για πρώτη φορά μετά την αρχαιότητα-, είναι ότι

«ο άνθρωπος είναι ο κυρίαρχος του κόσμου και το μέτρο για όλα τα πράγματα».

Η άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453), οδηγεί πολλούς μορφωμένους Έλληνες, κυρίως λόγιους και στοχαστές, να καταφύγουν στην Ιταλία, μεταφέροντας μαζί τους τον σπουδαίο ελληνικό πολιτισμό της αρχαίας Ελλάδας που είχε συνεχιστεί στο Βυζάντιο. Ταυτόχρονα, η ανθηρή οικονομία της δυτικής Ευρώπης -έχει ήδη από τα μέσα του 13ου αι. γεννηθεί το τραπεζικό σύστημα-, από τον πλούτο και την οικονομική ευφορία που έχει δημιουργήσει η εμπορική και οικονομική-συντεχνιακή δραστηριότητα στις ελεύθερες πόλεις της Ιταλίας, ευνοούν την αναζήτηση για τα μυστήρια του κόσμου και του σύμπαντος και μαζί τις καταλληλότερες συνθήκες για την υποστήριξη της καλλιτεχνικής και πνευματικής δημιουργίας. Το 1451 μ.Χ. η εφεύρεση της τυπογραφίας είναι γεγονός και διευκολύνεται η εύκολη και οικονομικά προσιτή διάδοση γνώσεων στο κοινό, ενώ ο «ουμανισμός» εμφανίζεται ως κίνημα που αποσκοπεί στην αναβίωση της κλασικής γραμματολογίας και γίνεται ιδανικό της περιόδου της Αναγέννησης. Επηρεασμένες από τα κλασικά πρότυπα οι νέες αντιλήψεις δημιουργούν και μεγάλες κοινωνικές αλλαγές στην πολιτική και την άσκηση της εξουσίας, με αποτέλεσμα ο άνθρωπος να πάρει νέα θέση στον κόσμο.

Η μεσαία τάξη ενισχύεται, υιοθετεί ήθη της αριστοκρατίας και μετατρέπεται σε θερμό υποστηρικτή της τέχνης, ενώ στη βάση της ορθολογιστικής της οργάνωσης, εμφανίζονται νέες ανακαλύψεις, βασισμένες στην

επιστήμη και την παρατήρηση της φύσης, οι οποίες δίνουν στους καλλιτέχνες νέα εφόδια. Τυπογραφία, ρολόγια, φακοί και διόπτρες, πυξίδα, πυρίτιδα κ.άλ. συστηματοποίησαν την καθημερινότητα του «αναγεννησιακού ανθρώπου» και η ανακάλυψη της Αμερικής (1492) διεύρυνε τους ορίζοντές του, δημιουργώντας του την πεποίθηση ότι μπορούσε μόνος του πλέον να διαμορφώσει τις συνθήκες διαβίωσής του.

Η στροφή προς την αρχαιότητα που ξεκίνησε από την αναβίωση της κλασικής γραμματολογίας, επέφερε πολυάριθμες διανοητικές και φιλολογικές προόδους στην περίοδο της Αναγέννησης, τα μεγαλύτερα και μακροβιότερα επιτεύγματα όμως σημειώθηκαν στο χώρο της Τέχνης. Η ζωγραφική, η γλυπτική, η μουσική, η αρχιτεκτονική διαπνέονται από το ανθρωπιστικό πνεύμα της εποχής, τοποθετούν στο κέντρο τον άνθρωπο απελευθερώνοντάς τον από τις προλήψεις και δοξασίες του Μεσαίωνα και χαράζουν την αρχή ενός νέου κόσμου, σε νέες βάσεις, με νέες αντιλήψεις. Ο Ουμανισμός, με τα στοιχεία που τον συνθέτουν, φτάνει στο μέγιστο σημείο.

Ο πολιτισμός της Αναγέννησης μπορεί να συνοψιστεί σε αυτό που ονομάζεται κλασικισμός με έκφραση την αρμονία και το μέτρο, για το κάλλος και την ισορροπία ανάμεσα στο πνεύμα και την ύλη, το αίσθημα και την πράξη, το ένστικτο και τη λογική, την πραγματικότητα και την ανθρωπιστική αντίληψη του κόσμου.

M.B.

Θερινό Ηλιοστάσιο

Οι πρόγονοί μας σε κάθε γωνιά της γης μελετώντας τη φύση, παρατηρώντας τα φαινόμενα και τους νόμους της και εναρμονιζόμενοι πλήρως με τον ρυθμό της, διοργάνωναν γιορτές για να τιμήσουν τον Ήλιο και να τον ευχαριστήσουν για το δώρο του ΚΑΛΟΥ ΚΑΙΡΟΥ που το εκμεταλλεύονταν στο έπακρο αυτή την εποχή.

Στην Αρχαία Ελλάδα οι νέοι άναβαν τις φωτιές της θεάς Τύχης και πηδούσαν τρεις φορές από πάνω τους για να εξαγνίσουν τους ερωτικούς όρκους τους μακριά από κάθε αρνητική δύναμη. Οι Σάξονες γιόρταζαν την Litha δηλαδή τον θronισμό του Ήλιου ως απόλυτου κυρίαρχου των δασών και των θηρίων. Οι Σπαρτιάτες τα Υακίνθια. Στην Ρώμη γιόρταζαν τα Βεσπάλια προς τιμή της θεάς του πρωταρχικού Πυρός την Εστία. Στην Κίνα τιμούσαν τις θηλυκές δυνάμεις της Γης (Γιν).

Στην Αίγυπτο ξεκινούσαν τα Μεγάλα Μυστήρια που χρονολογικά συνέπιπταν με την ταυτόχρονη Ανατολή του Σείριου και τις πλημμύρες του Νείλου.

Στην Δύση οι Χριστιανοί με αφορμή την εορτή των γενεθλίων του Αγίου Ιωάννη του Προδρόμου, που προετοιμάζει τις ψυχές και τις οδηγεί στην ΑΤΡΑΠΟ του Φωτός του Χριστού, ανάβουν φωτιές για να εξαγνίσουν το κακό και καίνε τα στεφάνια της Πρωτομαγιάς νιώθοντας την αρχέγονη και υποσυνείδητη ανάγκη του ανθρώπου να θυσιάσει στο ιερό Πυρ την ύψιστη ανθοφορία της ψυχής του για να αντλήσει δύναμη για μία Νέα Αρχή στην περαιτέρω εξελικτική του πορεία, (και για αυτό ο Άγιος Ιωάννης ο Πρόδρομος λέγεται και Ριζικάρης) και οι ευχές πραγματοποιούνται αν κριθούν ότι το αξίζουν από το επίπεδο της ΑΛΗΘΕΙΑΣ.

Σύμφωνα με τον Πορφύριο, τον Ιάμβλιχο, τον Πλάτωνα, τον Πυθαγόρα και τον εν

γένει Μυστηριακό Λόγο των Ελλήνων, αλλά και άλλων λαών της Γης, το θερινό ηλιοστάσιο είναι η πύλη των θνητών.

Για τους Έλληνες, ο Θεός Απόλλων, ο καθαρής θεός του Φωτός, της Μαντείας, της Αρμονίας και της Ίασης κυριαρχεί και εποπτεύει την πύλη του στον αστερισμό του Καρκίνου.

Ο τεκτονισμός καθορίζει την πορεία του μέσω των τροπών του Ήλιου (Ισημερίες-Ηλιοστάσια).

Στο θερινό ηλιοστάσιο, τιμώντας την παράδοση του Μυστηριακού Λόγου, γιορτάζει την διαρκή μέρα στην ψυχή του ανθρώπου, ο οποίος μετά από δοκιμασίες χαλιναγώγησε τα πάθη του, έφτασε σε μία κατάσταση διαρκούς Φωτός και εισήλθε σε μία νέα ζωή.

Γιορτάζεται ο πλήρης αποχωρισμός της ψυχής από το σκοτάδι, η είσοδος στην διαρκή ημέρα. Είναι ημέρα που συμβολίζει το αποκορύφωμα της υπέρτατης κοσμικής δύναμης, της διαφά-

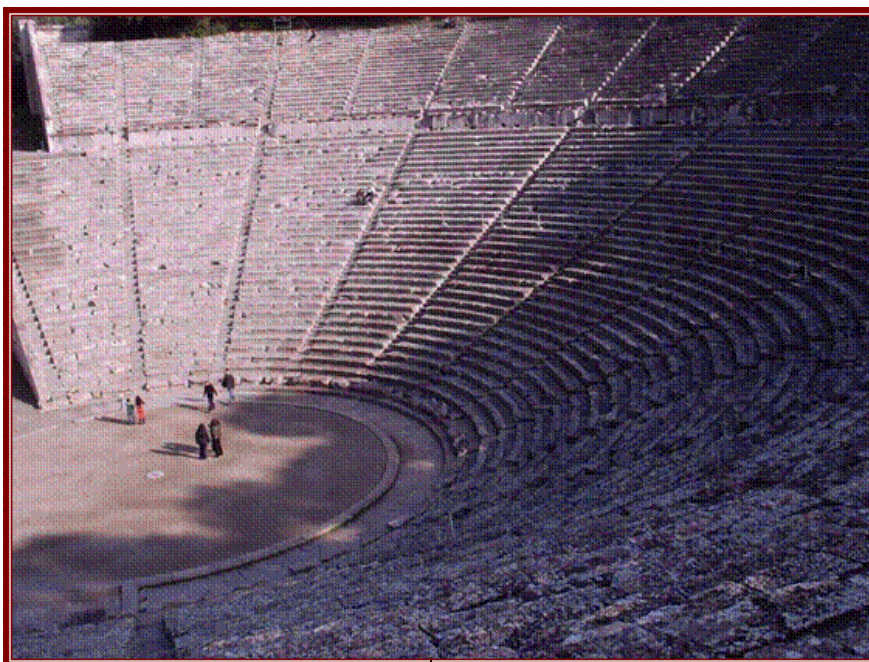
νειας, της κάθαρσης. Είναι η γιορτή της νίκης του Φωτός, του Λόγου δηλαδή του Πνεύματος της Συμπαντικής Αρμονίας. Η Αρμονία αυτή ανανεώνει κάθε φορά την κοινωνία και την στηρίζει. Η Αγάπη, η Αρμονία, η Αδελφότητα, η Ισότητα, η Ελευθερία, που αποτελούν παγκόσμιες ανθρώπινες

ανάγκες, είναι οι αξίες που χρειάζεται σε κάθε εποχή η ανθρωπότητα και είναι ειρωνικό πώς ο άνθρωπος, το μοναδικό πλάσμα που είναι σε θέση να κατανοήσει την παγκόσμια αρμονία της Φύσης, είναι και το μοναδικό πλάσμα που μπορεί να την καταστρέψει.

Μετά το θερινό ηλιοστάσιο, το Φως θα αρχίσει να μειώνεται και η Νύχτα θα καλύπτει με τα πέπλα της την Γνώση και την Σοφία και πάλι. Ας εκμεταλλευτούμε το καλοκαίρι, λουσμένοι στο φως του, με την ευχή το Σκοτάδι που διανύουμε να μην έχει διάρκεια.

Σ.Γ.

Τα μαθηματικά στο Θέατρο της Επιδαύρου

Η ακουστική στο αρχαίο θέατρο της Επιδαύρου έχει το αξιοπερίεργο, ότι έτσι όπως ακούγονται καθαρά τα Ελληνικά εκεί, δεν μπορούν να ακουστούν άλλες γλώσσες, υπάρχει δηλ. κάποιου είδους συντονισμού του ήχου, της Μαθηματικής Ελληνικής γλώσσας, του χώρου και της ακουστικής, και αυτό

γιατί η Ελληνική γλώσσα είναι μουσική γλώσσα, (γνωστή δε η σχέση μεταξύ μουσικής αρμονίας και των μαθηματικών και αυτών με την αρμονία του σύμπαντος, όπως επίσης γνωστό είναι ότι στην αρχαία Ελλάδα η μουσική, η αριθμητική η γεωμετρία και η αστρονομία ήταν αδελφές επιστήμες)

Η ορχήστρα του θεάτρου είναι ένας τέλειος κύκλος, ενώ το κοίλον του αποτελεί τμήμα σφαίρας.

- 34 σειρές καθισμάτων στο κάτω διάζωμα και
- 21 σειρές καθισμάτων στο επάνω διάζωμα δίνουν τον αριθμό 55 (ΘΕ).
- Το άθροισμα των 6 πρώτων αριθμών $(1+2+3+4+5+6) = 21$
- Το άθροισμα των 4 τελευταίων $(7+8+9+10) = 34$.
- Το άθροισμα των πρώτων 10 αριθμών $(1+2+3+4+5+6+7+8+9+10) = 55$ (ΘΕ).
- Ο χρυσός αριθμός Φ κάνει την εμφάνιση του μιας και η αναλογία σειρών των δυο διαζωμάτων $21/34 = 0,618 = \Phi$, αλλά και η αναλογία του κάτω διαζώματος προς το σύνολο των σειρών $34/55 = 0,618 = \Phi$.

«Ποίηση είναι όταν ένα συναίσθημα έχει βρει τη σκέψη του και η σκέψη έχει βρει τις λέξεις»

(Robert Frost, Αμερικανός ποιητής)

Με τον καιρό μαθαίνει κανείς... Χόρκε Λουίς Μπόρχες

Με τον καιρό μαθαίνεις ότι το να είσαι με κάποιον επειδή σου προσφέρει ένα καλό μέλλον σημαίνει πως αργά ή γρήγορα θα θελήσεις να γυρίσεις στο παρελθόν σου. Με τον καιρό καταλαβαίνεις πως μόνο αυτός που είναι ικανός να σε αγαπάει με όλα σου τα ελαττώματα, δίχως να προσπαθεί να σε αλλάξει, μπορεί να σου προσφέρει όλη την ευτυχία που επιθυμείς. Με τον καιρό αντιλαμβάνεσαι πως αν βρίσκεσαι στο πλευρό κάποιου μόνο και

μόνο για να συντροφεύεις την μοναξιά σου, στο τέλος θα φτάσεις να μη θέλεις ούτε να τον βλέπεις.

Με τον καιρό συνειδητοποιείς ότι οι πραγματικοί φίλοι είναι μετρημένοι και ότι, εκείνος που δεν αγωνίζεται γι'αυτούς, αργά ή γρήγορα θα βρεθεί πλαισιωμένος μόνο από ψεύτικες φιλίες.

Με τον καιρό μαθαίνεις πως τα λόγια που λέχθηκαν σε μια στιγμή θυμού μπορούν να συνεχίσουν να πληγώνουν αυτόν στον οποίο τα απεύθυνες για μια ολόκληρη ζωή.

Με τον καιρό μαθαίνεις να συγχωρείς αυτόν που το έπραξε, αλλά η συγχώρεση αφορά μόνο μεγάλες ψυχές. Με τον καιρό αντιλαμβάνεσαι πως αν πλήγωσες

σκληρά ένα φίλο, το πιθανότερο είναι ότι η φιλία ποτέ πια δε θα ξαναγίνει όπως πριν.

Με τον καιρό συνειδητοποιείς ότι, ακόμα κι αν είσαι ευτυχισμένος με τους φίλους σου, κάποια μέρα θα κλάψεις για εκείνους που άφησες να φύγουν.

Με τον καιρό θα καταλάβεις ότι κάθε εμπειρία που βίωσες με κάθε άνθρωπο είναι ανεπανάληπτη.

«Κανείς μαθαίνει, μαθαίνει και μαθαίνει, κάθε μέρα που περνάει, μαθαίνει».

